

Новини ▶ 6

Правителството  
тръгна по спиралата  
на увеличаващия  
се дълг

Компании и пазари ▶ 12

Големите супермаркети  
се насочват към  
по-малки обекти



# Пари

pari.bg

Сряда

29 септември 2010, брой 184 (4995)

USD/BGN: 1.45307

▲ +0.13%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.34600

▼ -0.13%

Българска народна банка

Sofix: 388.10

▲ +0.11%

Българска фондова борса

BG40: 113.83

▲ +0.73%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

# ПО-СКЪПО И НЕСИГУРНО

Промените в Закона за нотариусите влизат на второ четене с привкус на лобизъм и съмнителен ефект за имотния пазар - по-скъпи сделки и същата опасност от измами ▶ 4-5

Новини ▶ 9

„Булгаргаз”  
обеща да не  
променя цената  
на газа през  
януари



Свят ▶ 10

Кметът на  
Москва -  
уволнен,  
скандален  
и богат



Компании и пазари ▶ 11

Фонд на  
Citigroup  
купува  
38% от  
„Хювефарма”







**Печеливш**  
**Цветан Цветанов**



Вицепремиерът и министър на вътрешните работи е най-одобряваният министър, сочат резултатите от национално представително проучване на общественно-политическите нагласи на Националния център за изучаване на общественото мнение (НЦИОМ). Според проучването Цветанов разполага с 64% обществена подкрепа. След него са Николай Младенов (42%), Росен Плевнелиев (41%) и Мирослав Найденов (40%).



**Губещ**  
**Митко Събев**



Председателят на надзорния съвет на „Петрол“ АД Митко Събев няма как да е доволен от спада на акциите на дистрибутора на горива. Книжката на компанията бяха най-губещите на официалния пазар, след като се понижиха със 7.06% до 2.50 лв. за акция. По позицията минаха 890 лота. Капитализацията на гружеството се стопи с 2.1 млн. лв. до 273.1 млн. лв.

**Мнения**

▶ **Трябва да се обяснят ученията** на основните (поне 10) световни религии на децата. Очакваме от тях да са толерантни, прозорливи, да взимат правилни решения, и то бързо. Историята на религията е свързана и за дълги периоди едно цяло със светската - обяснява много.

Лагавулина

▶ **Никола Пенев, както винаги**, е болезнено точен и умен в изказванията си. Църквата не иска да решава ничии проблеми освен своите собствени и дори по-точно проблемите на целия изкуствен „апарат“, който се храни от религията...

Господин И



**pari.bg Топ 3**

**1** Идеята църквата и образованието в България да се обединят, за да решат проблемите си, е нелепа и опасна.

**2** Пътни фирми се заканват да съдят гържавата. 64 компании се отказва да участват в търгове, а някои вече планират да заведат съдебни иски.

**3** Различните прагове за осигуряване на хората, работещи на социални професии, ще влязат от 1 януари 2011 г. Предвижда се въвеждането на 3 минимални прага за осигуряване на упражняващите свободни професии.

# Сивото идва и в здравната система

## Всяко действие на здравното министерство доказва думите на оптимиста, че винаги може да стане по-зле

Здравният сектор ще посивее. Броят на здравно неосигурените ще нарасне неимоверно много, защото хората ще загубят доверие в системата. Солидарният принцип на здравноосигурителния модел ще бъде разрушен и заменен с напълно платено здравеопазване. Това са само част от тежките прогнози на лекари за развитието на здравата система след т.нар. реформа. По-точно след въвеждането на мерките в „Концепцията за по-добро здравеопазване в България 2010-2015“. Ако тя въобще влезе в сила.

**Някой не е чел конституцията**

Една от най-спорните мерки в документа е формата на доплащане в болниците. Според единственото изречение по темата в концепцията пациентите ще трябва да заплащат разликата между цената на болницата и тази на НЗОК. Това на практика означава, че всяко лечебно заведение трябва въведе собствен ценоразпис, а пациентът да обикаля от болница на болница в търсене на най-изгодното място. В този случай лечебните заведения силно ще напомнят на магазини, коментира председателят на Националната пациентска организация Станимир Хасарджиев. Според него мерките в нея не са финансово обезпечени и противоречат на редица закони. Клаузата за доплащането например не е синхронизирана с конституцията, където се казва, че всеки български гражданин има право на безплатно здравеопазване.

**Търсят се „други страни“**

В концепцията за по-добро здравеопазване се говори и за въвеждането на втори стълб на доброволно здравно осигуряване. Какво точно ще покрива той обаче, не е ясно. В документа вторият стълб е описан като начин за ограничаване на хоспитализациите и „официално регламентиране на доплащането в болниците, както е в другите страни“. Интересно кои страни се визират. В някои „други страни“



▶ Докато исканията за оставки по върховете на здравната система стават все повече, премиерът **Бойко Борисов** откри покрива на новата многофункционална спортна зала в София и сравни ръста си с първите трениращи в нея

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

доброволният здравноосигурителен фонд покрива медицински услуги, които са извън основния задължителен пакет, който пък се заплаща от първия стълб. У нас дори нямаме основен пакет.

**Никой не обича Анна-Мария**

„Съвсем целенасочено се върви към разрушаване на солидарния модел и въвеждането на платено здравеопазване“, казва Станимир Хасарджиев. „Този документ е пълно недоразумение“, пък твърди председателят на Националната асоциация на лекарите в болничната помощ д-р Динчо Гевев. Нещо повече, концепцията въвежда неморални правила, допълва той. Защото до края на 2010 г. НАП очаква да събере над 1.3

млрд. лв. от здравни вноски, които обаче ще крепят фискалния резерв, вместо да се изразходват за здраве. Според заместник-председателя на здравната комисия в парламента д-р Ваньо Шарков концепцията за по-добро здравеопазване е израз на чист цинизъм. „На тези хора от Министерството на здравеопазването нищо не им е ясно, затова трябва да си ходят“, каза пред в. „Пари“ той. Вчера СДС официално поиска оставката на здравния министър Анна-Мария Борисова, на управителя на НЗОК Нели Нешева и на председателя на надзорния съвет на касата Владислав Горанов. Сините искат премиерът Борисов да назначи нов екип, който да не бъде подбран по кръстовищата на страната.

**Недемократично в демократична държава**

Концепцията не е съгласувана нито с пациентските, нито със съсловните организации в медицината, показва проверка на в. „Пари“. Това навежда на мисълта, че документът е писан на тъмно и по политически, далеч от демократичните принципи. „На нас никой не ни е изпращал официално концепцията“, казва пред в. „Пари“ председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов. Същото потвърди и председателят на НПО Станимир Хасарджиев. Така документът, който за първи път описва, макар и доста фрагментарно здравната реформа, се оказва поредният проблем, вместо да разреши стари проблеми.

Елена Петкова

**Пари**  
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК  
WWW.PARI.BG  
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161  
София 1202  
e-mail: office@pari.bg  
информация: 4395800  
Издава  
Бизнес Медиа Груп АД,  
част от Bonnier Business Press

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР**  
Лилия АПОСТОЛОВА  
4395802  
lilia.apostolova@pari.bg  
**МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА**  
Станислава АТАНАСОВА  
4395851  
stanislava.atanassova@pari.bg  
**УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ**  
Лилия АПОСТОЛОВА  
Ричард КЛЕГ  
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

**РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП**  
Зам. главен редактор  
Иван БЕДРОВ - 4395838  
ivan.bedrov@pari.bg  
**ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ**  
Филупа РАДИОНОВА - 4395866  
philippa.radionova@pari.bg  
Мила КИСЬОВА - 4395863  
mila.kisiova@pari.bg  
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877  
darina.cherkezova@pari.bg  
Красимира ЯНЕВА - 4395876  
krasimira.yaneva@pari.bg  
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845  
ani.kodzhaivanova@pari.bg

**КОМПАНИИ И ПАЗАРИ**  
Георги АНДРЕЕВ - 4395825  
georgi.andreev@pari.bg  
Мирослав ИВАНОВ - 4395867  
miroslav.ivanov@pari.bg  
Атанас ХРИСТОВ - 4395818  
atanas.hristov@pari.bg  
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868  
georgi.georgiev@pari.bg  
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876  
nikolema.cvetkova@pari.bg  
**ТЕНДЕНЦИИ**  
Билиана ВАЧЕВА - 4395866  
biliana.vacheva@pari.bg  
Рагостина МАРКОВА - 4395860  
ragostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395861  
hristo.laskov@pari.bg  
Елена ПЕТКОВА - 4395857  
elena.petkova@pari.bg  
Рагостина ДИМИТРОВА - 4395823  
radoslava.dimitrova@pari.bg  
**PARI.BG**  
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865  
maria.veromirova@pari.bg  
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867  
iglika.philipova@pari.bg  
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877  
elina.pulcheva@pari.bg

Марина УЗУНОВА - 4395864  
marina.uzunova@pari.bg  
**ФОТОРЕДАКТОР**  
Марина АНГЕЛОВА - 4395879  
marina.angelova@pari.bg  
**ДОКУМЕНТАЦИЯ** - 4395884  
**РЕКЛАМА** - 4395872, 4395891  
факс 4395826  
**АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ**  
4395835, 43 95 836  
**СЧЕТОВОДСТВО** - 4395815  
**ПЕЧАТ:** Печатница София ЕООД  
ISSN 0861-5608



**Цитат**

” Пропуск от страна на администрацията на прокуратурата е причината за връщане на обвинителния акт срещу „Наглите”. Няма неточности в обвинителния акт

► **Николай Кокинов**, градски прокурор на София

**Число на деня****56**

► млн. лв. е финансовата загуба на обществения доставчик „Булгаргаз” до края на август по думите на изпълнителния директор на компанията Димитър Гозов

**Отличия**

# Кой (не)иска да знаем

Програма „Достъп до информация” връчи годишните си награди и антинагради в областта на свободата на информация

Представете си: През 2010 г. в пълноправна държава членка на Европейския съюз има една община, която отказва да си направи уебсайт, както изисква Законът за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Това са констатирани представителите на Програма „Достъп до информация”, които за осми пореден път връчиха годишните си награди и антинагради в областта на свободата на информация по случай Международния ден на правото да знаем.

**Двойкаджиие**

Граждани, местни медии и дори общински съветници в община Златица нямат достъп до никакви документи, защото протоколи, стенограми и т.н. не се публикуват никъде. Плахите опити да се получи информация чрез ЗДОИ завършват безуспешно или отиват на съд. Съдебните разпоредения

пък не се изпълняват или се обжалват пред ВАС.

Именно заради това на община Златица е отредена голямата антинаграда „Златен катинар”. Неин подгласник пък е Столичната община, която получи почетна „Срамота” заради системните си мълчаливи откази и лошата организация по отговорите на заявленията по ЗДОИ.

**Отличниците**

Програма „Достъп до информация” отличи редица граждани, медии и неправителствени организации за добри практики в използването на ЗДОИ. Сред тях са Росен Босев от вестник „Капитал” за поредицата материали „Дом за техните деца”, журналисти от bTV и Дарик-Пловдив, Асоциацията на парковете, Черноморската мрежа на неправителствените организации и др.

Наградена е и община Бургас за добрия си сайт с пълна и лесна за навигиране секция „Достъп до информация” и бързите срокове, в които реагира.

**Абсурдът**

Като най-абсурден случай пък е отличена Окръжна прокуратура-Варна, която отказала да отговори на



► Наградите на Програма „Достъп до информация” се връчват всяка година на 28 септември - Международен ден на правото да знаем. Идеята е да бъдат поощрявани граждани, неправителствени организации и медии да упражняват правото си да търсят информация, но и да открият институциите, изпълняващи много добре (или много зле) задълженията си по Закона за достъп до обществена информация

въпроса защо работното време на деловодството е намалено. Едно съдебно дело по-късно, работното време на мързеливите служители е коригирано. Сега от Варненската окръжна прокуратура явно са много сърдити на СОПА (Сдружение за оптимизиране на правосъдието и администрацията), организацията, която ги осъди, защото отричат напълно съществуването й.

**Ани Коджаиванова**

**Диктатура**

► **Стоотици делегати пристигнаха в Пхенянг за голямата партийна конференция на управляващата Трудова партия на Северна Корея. Часове преди старта на конференцията лидерът Ким Чен Ир е издал указ за произвеждане в генерали на шестима души, включително на сина си Ким Чен Ун и на сестра си Ким Ген Хи. Анализаторите тълкуват това като сигнал за предаване на властта от баща на син**

## Спортни автомобили. Дизел. Перфектна комбинация.

**Новите модели Infiniti FX30d и EX30d.**

Открийте истинското удоволствие от пътуването с дизелова технология от най-висок клас. 238 к.с. и 550 Nm въртящ момент осигуряват неповторимо усещане за ускорение и мощ.

Двигател така рафиниран, че елиминира вибрациите и шума, за да се насладите изцяло на V6 звука на Infiniti. Перфектната комбинация между всички достойнства на истински спортен автомобил и дизелов двигател.

За повече информация и заявяване на тест драйв посетете: [www.infinitibg.bg](http://www.infinitibg.bg) или се обадете на тел. +359 2 879 00 88. Infiniti Център София, бул. Цариградско шосе 166

Infiniti comes from Japan.

**INFINITI.**

Inspired Performance

Разход на гориво за Infiniti EX30d и FX30d: градско 10,8 – 11,2 л/100 км, извънградско 7,2 – 7,8 л/100 км, комбиниран 8,5 – 9 л/100 км. CO<sub>2</sub> емисии: 224-238 г/км.



# Имотните сделки - по-скъпи,

## Промените в Закона за нотариусите влизат на второ четене с привкус на лобизъм и съмнителен ефект за имотния пазар

От догодина купувачите на имоти ще плащат осезаемо по-високи разходи по сделките. Причината са законови промени, които мнозинството от ГЕРБ повече от година опитва да прокара в парламента. Най-общо те предвиждат две неща - плащането да става по банков път и страните да декларират с подписите си, че записаната сума в нотариалния акт е реално платената.

### Ефект и гефект

На хартия посочените мерки би трябвало да пресекат използването на сделките с имоти за пране на пари, да пресекат корупцията и имотните измами. Така поне е записано в мотивите към внесените от правителството Проект за промени в Закона за нотариусите и нотариалната дейност. Ако той влезе в сила, страните по сделките ще бъдат принудени да ги изповядват по реална стойност под заплаха от наказателна отговорност, а не по данъчна оценка, както все още често се случва. Така обаче те ще платят близо два пъти по-високи нотариални такси и данъци (виж инфографиката), без реално да получат по-голяма сигурност.

### Основание за съмнения

Тънкият момент е къде ще отидат тези пари. А отговорът - в общините под формата на местен данък, в джобовете на нотариусите като по-високи такси и на банките - от комисионни по трансакциите. Това даде основание на депутата от "Атака" Николай Пехливанов да заподозре лобизъм на банковите институции и нотариусите зад законовите промени. Според Пехливанов, който е зам.-председател на парламентарната комисия по регионално развитие, предложението от ГЕРБ законопроект е емблематичен пример за потъпкване интересите на милиони българи за сметка на две гилдии. "В кризата броят на сделките с имоти драстично намаля, а за "пране на пари" е трудно да се говори заради изключително малките обороти.

И докато купувачи и инвеститори търпят негативи, нотариуси и банки ще си гарантират по-високи приходи за сметка на обикновените граждани", коментира депутатът. На тези обвинения председателят на Нотариалната

**Рагостина Маркова**  
radostina.markova@pari.bg



камара Димитър Танев реагира, че промените в Закона за нотариусите по същността си са данъчни и цялата повече приходи за общините. "Що се отнася до плащането по банков път, ние сме последната страна в Европа, която го въвежда", коментира Димитър Танев. Според него изповядването на сделките с имоти по данъчна оценка и сега е престъпление, равносилно на укриването на данъци. "Едно е да обявиш сделка за 100 000 лв. и да платиш на общината 2500 лв. данък, а друго - по данъчна оценка за 50 000 лв. и общината да получи 1250 лв.", посочи нотариусът.

### (Не)сигурност

Приносът към общото благо обаче едва ли е достатъчен мотив за някого да плати по-висок данък, макар и под заплаха от наказателна отговорност. Според управителя на агенция "Явлена" Страхил Иванов именно мотивацията е това, което куца в проектозакона за нотариусите. "Съгласен съм, че хората трябва да обявяват 100% от цената по сделките, но нека държавата застава на 100% зад гърба им в случай на некоректно поведение спрямо тях", посочи Иванов. Той даде пример със случаите на некоректни наематели, за чието изваждане от имота може да се поиска бързо производство.

В закона обаче зее врата: ако наемателят декларира, че е правил подобрения по имота, делото срещу него тръгва по стандартния ред. При продажбите на имоти тънкият момент се оказва времето между издаването на нотариалния акт и вписването му в съда.

При по-голяма натовареност на имотния регистър, както например се случва в София към края на годината, то може да се проточи дори със седмици. През този период нищо не пречи на продавача да продаде имота повторно. "Ако говорим за сигурност, изходът е или мигновено вписване, или деклариране на сделката

като висяща, например в Нотариалната камара, където нотариусите да правят вътрешни проверки", посочи Иванов.

Негови колеги обаче настояха и за по-голяма отговорност на нотариусите. "Защо те да не правят проверка за тежести и да не носят отговорност, ако при изповядване на сделката се установят проблеми?", попита Полина Стойкова, оперативен директор на "Български пропертис".

Според Николай Пехливанов, след като си гарантират по-високи приходи от такси, българските нотариуси трябва да работят по западен модел. "В Англия нотариусът е гарант по сделката и носи материална отговорност. Той държи парите в сметка и не ги превежда на продавача, докато не се убеди, че няма промяна в обстоятелствата - например имотът да е заложен като обезпечение по кредит или да е продаден на друго лице", обясни Пехливанов. В този контекст той определи промените в българския закон като частични, неефективни и плод на избирателно преписване от чужди нормативни актове.

### В скоро време

Как ще изглежда Законът за нотариусите, ще стане ясно до седмици, след като промените минат на второ четене в парламента. Поддръжниците на тезата за лобистките интереси зад закона се боят от промени в последния момент, които допълнително ще облагодетелстват съсловието. Като например парите по сделките с имоти задължително да минават през специалните сметки на нотариусите, от които те ще печелят от комисионни и лихви. В момента купувачи и продавачи имат избор и по признание на самите нотариуси през специалните сметки минават под 1% от трансакциите.

Опасения като това не са неоснователни, като се има предвид, че въпросният закон претърпя не една и две корекции точно в името на лобизма. Първата позволяваше нотариусите да запазват канторите си, дори да са избрани за депутати и обслужваше не друг, а председателя на правната комисия, нотариус и настоящ депутат от ГЕРБ Искра Фидосова. Именно правната комисия е водеща и при сегашните промени в закона. Така че изненади не са изключени.

### Какви такси и данъци дължим при сделка\*

Материален интерес (стойност на сделката)	<b>50 000 лв.</b>
Нотариална такса	<b>480.50 лв.</b>
ДДС върху нотариалната такса	<b>98.50 лв.</b>
Декларация по чл. 6 от ДОПК	<b>6 лв.</b>
Разходи за преписи и др.	<b>12 лв.</b>
Такса за вписване	<b>50 лв.</b>
Местен данък	<b>1250 лв.</b>
<b>Общо</b>	<b>1891 лв.</b>

Материален интерес (стойност на сделката)	<b>100 000 лв.</b>
Нотариална такса	<b>730.50 лв.</b>
ДДС върху нотариалната такса	<b>148.50 лв.</b>
Декларация по чл. 6 от ДОПК	<b>6 лв.</b>
Разходи за преписи и др.	<b>12 лв.</b>
Такса за вписване	<b>100 лв.</b>
Местен данък	<b>2500 лв.</b>
<b>Общо</b>	<b>3491 лв.</b>

\* Примерът онагледява размера на таксите и данъците, които ще платим, ако изповядаме сделка с имот по данъчна оценка (примера с 50 000 лв.) или по реална стойност (примерът със 100 000 лв.)

\*\* Данните са изчислени с помощта на електронен калкулатор на <http://notary.bg/shot.com/index.php>

## Върви се в правилна посока

**Промените в Закона за нотариусите** няма да решат изцяло проблемите на пазара на имоти, но ще доведат до изсветляването му. За много строителни фирми, като нашата, нещата няма да се променят особено, защото и сега плащанията ни минават почти изцяло по банков път. Не навсякъде в бранша обаче е така и отчасти това обяснява съпротивата срещу законовите промени.

**Наскоро например имахме клиент** - българин, работещ в чужбина, който търсеше апартамент. В повечето фирми, към които се обърна, му искали част от цената

**Аспарух Делев,**  
собственик на строителна компания "ДелАр"

„Ако се стигне до разваляне на договора, сумата, която може да бъде възстановена на купувачите, е записаната в нотариалния акт

на ръка и той ме попита това нормално ли е.

**За самите купувачи е по-добре** да изповядват сделките си на пълната им стойност, защото проблемите може да възникнат дори след години. Ако се стигне до разваляне на договора, сумата, която може да им бъде възстановена, е записаната в нотариалния акт.

**Нормално е сделките да се изповядват** на по-висока цена, макар и да се плащат по-високи данъци. Тези пари влизат в общините и се харчат в полза на всички нас. За мен не е нормално половината от пазара да е в сивия сектор.



# НО ЗАТОВА ПЪК НЕСИГУРНИ



## В общините ще влязат най-много още 20-30 млн. лв.

Ефектът от новия закон ще е само временен

Промените в Закона за нотариусите ще помогнат за изсветляване на пазара на имоти, но не бива да очакваме чудеса, коментира управителят на агенция "Явлена" Страхил Иванов. Според него ефектът от плащанията по банков път и изискването за изповядване на сделките по реална стойност ще е временен. След това хората ще намерят начини да заобикалят закона, смята той.

### Приходи

Справка сред агенциите за имоти показва, че все още над 50% от сделките у нас се изповядват по данъчна оценка. В резултат в комбинация със слабия пазар годишно приходите на общините по това перо са 80-



► Страхил Иванов

90 млн. лв. "Плащането на местен данък върху пълната стойност на сделките ще повиши приходите им най-много с 20-30 млн. лв. Тоест ефектът ще е около 30% изсветляване на пазара", прогнозира

Страхил Иванов.

### Позиция

Според икономиста Светла Костадинова имотните сделки се сключват между две страни и дали искат да платят данък върху реалната им стойност, е тяхна работа. "Нормално е хората да не искат да плащат високи данъци. В момента финансовата изгода от това е по-голяма от риска, който поемат. Докато това е така, те ще продължат да изповядват сделките си по данъчна оценка", смята Костадинова, която е изпълнителен директор на Института за пазарна икономика.



► Светла Костадинова

Според нея в самото законово регламентиране на професията "нотариус" има моменти, които противоречат на правилата на пазарната икономика. Като такива тя посочи обвързването на таксите със

стойността на сделката, липсата на конкуренция между нотариусите и монополната им позиция като единствена институция, която официализира сделките.

Рагостина Маркова

” Нормално е хората да не искат да плащат високи данъци. В момента финансовата изгода от това е по-голяма от риска, който поемат

Светла Костадинова,  
Институт за пазарна икономика

## Ще се отрази на гражданите

Новият режим на изповядване на сделките с имоти ще се усети главно от физическите лица. На пазара на бизнес имоти ефектът ще е незначителен, защото основните участници са фирми, регистрирани по ДДС. За тях покупката на имот минава като фирмен разход и на практика те нямат стимул да изповядват сделки по данъчна оценка.

Това се случва най-вече при сделки с имоти, където участва физическо лице. Изискването за деклариране на пълната стойност на покупко-продажбата обаче и

Красимир Димитров,  
управляващ съдружник в Source  
Real Estate Advisers

” За фирмите, регистрирани по ДДС, покупката на имот минава като фирмен разход и на практика те нямат стимул да изповядват сделки по данъчна оценка

сега лесно се избягва, като част от цената се записва като разход за строително-ремонтни дейности. Така в нотариалния акт пак се вписва продажба на по-ниска стойност, без това да е незаконно.

Безспорен факт е, че излизането на повече сделки на светло ще има положителен ефект за пазара. От една страна, ще донесе повече приходи на общините, от друга - по-висока сигурност на купувачите. Аз обаче смятам, че много скоро хората ще намерят начин да заобикалят и новите правила.

red|ticket

Виена от ЗАМИНИ & СЕ ВЪРНИ  
**69 Euro**

5 x дневно София - Виена с Австрийски Авиолинии  
All inclusive: двупосочен билет, включени летищни такси, превоз на багаж, напитки и закуска.

Austrian

We fly for your smile.

Vienna International Airport  
 начисляване на мили към Miles & More.  
 Информация и резервации на  
[www.austrian.com](http://www.austrian.com), 02 8060000/01 или  
 във вашата пътническа агенция.

A STAR ALLIANCE MEMBER

[www.austrian.com](http://www.austrian.com)



# Правителството тръгна по спиралата на растящия дълг

Симеон Дянков никога не е мислил да пласира емисия облигации на външните пазари, смятат институционални играчи

Има една добра и една лоша новина от огромния интерес към пласирането вътрешен дълг от финансовото министерство в понеделник. Добрата е, че българските институционални инвеститори в лицето на застрахователните, пенсионните компании и банките вярват в правителството и затова са заявили, че искат да купят 15-годишни ДЦК 7 пъти повече от предложеното количество.

Лошата обаче е, ако финансовото министерство продължава да продава много повече държавни облигации от предварително обявените обеми в емисионния календар. Има риск България да се спусне по спиралата на увеличаващия се дълг. Около тази теза се обединиха инвестиционни играчи, до които в „Пари“ се допита. Според тях именно ниското ниво на държавния дълг (близо 14% от БВП при заложени 60% в Пакта за стабилност) прави страната ни особено привлекателна за чуждите инвеститори. На практика малката задлъжнялост на държавата е червена точка в полза на България на фона на огромното дългово бреме в Европа и големите дефицити. По отношение на бюджетния дефицит не можем да се похвалим, тъй като той рязко скочи през тази година до 3.9% (на начислена база). Липсата на финансова дисциплина успя

да стресне дори Брюксел.

## Хитър хог

Според родните институционални играчи финансовият министър Симеон Дянков никога не е мислил да пласира емисия облигации на външните пазари независимо от записаното в Закона за държавния бюджет. Причината е, че ако правителството емитира емисия еврооблигации на външните пазари, тя ще е прекалено скъпа, тъй като рисковата премия на България рязко скочи през последните месеци. Затова и ходът на Дянков да атакува вътрешните пазари е много хитър и пресметлив. Всъщност целта му е да събере ликвидността, която се е натрупала в институционалните играчи. Финансовият министър е наясно, че играчите са генерирали много кеш, който се чудят къде да вложат. И затова Дянков им дава възможност, вместо да го инвестират в чужбина, да го вложат в български държавни ценни книжа. Само да припомним, че за последно правителството е пласирало 15-годишни ДЦК в евро преди 7 години.

## Яйцата в кошницата може да се счупят

При този огромен интерес от страна на институционалните играчи Дянков има шанс да финансира 60-70% от дефицита именно с парите от ДЦК. Това е по-добрият



► Симеон Дянков (вляво) има шанс да финансира 60-70% от дефицита именно с парите от ДЦК, геноминирани в евро

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

вариант, отколкото да взема заем от МВФ. Обратната страна на медала е, че ако финансовото ведомство продължава да удовлетворява всички подадени поръчки за ДЦК, има риск с всеки следващ аукцион цената на този ресурс да скача, с други

думи казано, доходността по ДЦК ще се увеличава. Дянков не може до безкрай да предлага вътрешен дълг, защото има определен лимит, който е 2% от БВП. На него му остават да пласира още 200 млн. лв. Изводите от големия интерес към вътреш-

ните емисии облигации са сигнал, че правителството мисли краткосрочно. Целта му е да се запълни дупката в бюджета. Това обаче е просто счетоводство. Разходите са по-големи от приходите и бюджетът е на червено. Така обаче и не стана ясно

какви мерки ще предприеме кабинетът, за да стимулира икономиката в дългосрочен план. Единственото, което виждаме до момента от екипа на Борисов, е - как се гасят пожари от месец за месец.

Бияна Вачева

## Работодателските организации призоваха кабинета за повече консервативност

Заложеният ръст от 3.5% е „фантастичен“, заемът трябва да отиде само за реформи, настоява бизнесът

Работодателските организации призоваха за повече консервативност в прогнозите на правителството за ръст на brutния вътрешен продукт през следващата година. Очакването за растеж от 3.5%, върху което е изготвен държавният бюджет за 2011 г., е силно оптимистично. Това е мнението на представителите на бизнеса след вчерашното заседание на съвета за тристранно сътрудничество. От финансовото министерство обаче ги уверили, че това е напълно възможно.

## Фантастичен сценарий

Според мен е фантастично да се развие подобен сценарий, коментира председателят на БСК Божидар Данев. Самата актуализация на бюджета за тази година, при която се очаква ръст от 0.7%, също е нереалистична, смята Данев. При спад на БВП от 2% през първото полугодие на годината, дори да имаме ръст от 2% през третото тримесечие, няма как да се реализира 5.8% растеж през четвъртото тримесечие, за да се сбъдне прогнозата, каза още той. След това пък според очакванията на правителството икономиката трябва да падне до 3.6% през 2011 г. Според Данев е реалистично догодина да бъде реализиран ръст на БВП в порядъка на 1.5-2%.



СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

## Дългът - само за инвестиционни разходи

Според бизнес организациите е притеснително и увеличаването на държавния дълг, който по всичко личи ще бъде използван за соци-

ални разходи. Въпреки че е обявено, че разходите за издръжка и възнаграждения в бюджетната сфера няма да се увеличават, виждаме, че в номинално изражение все пак е планирано известно на-

” Става дума за един многокомпонентен заем - емисия на облигации, чрез банката за развитие, вътрешен заем. Вътрешният заем е възможен, защото у нас нещата са много свръхликвидност в банките, а няма пари в бюджета

► Божидар Данев, председател на БСК

растване, коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал.

Заложеният бюджетен дефицит за догодина е 2.5% от БВП, или около 2 млрд.

лв. Очаква се финансирането му да бъде за сметка на емисия на дълг. Нашите опасения са, че този дефицит може да бъде по-голям, ако не се предвидят буфери, предвид прекалено оптимистичен ръст на БВП от 3.5%, каза Велев.

Заемът, който държавата смята да направи, за да финансира дефицита, трябва да отиде за капиталови разходи и за реформи, защото без инвестиционни разходи не може да има растеж, е мнението и на Божидар Данев. Вместо това разбираме, че той ще бъде използван за увеличение на потреблението, т.е. за социални разходи, каза Данев. Така според него управляващите искат „да си купят политическо спокойствие през 2011 г., когато има местни избори“.

Мила Кисьова



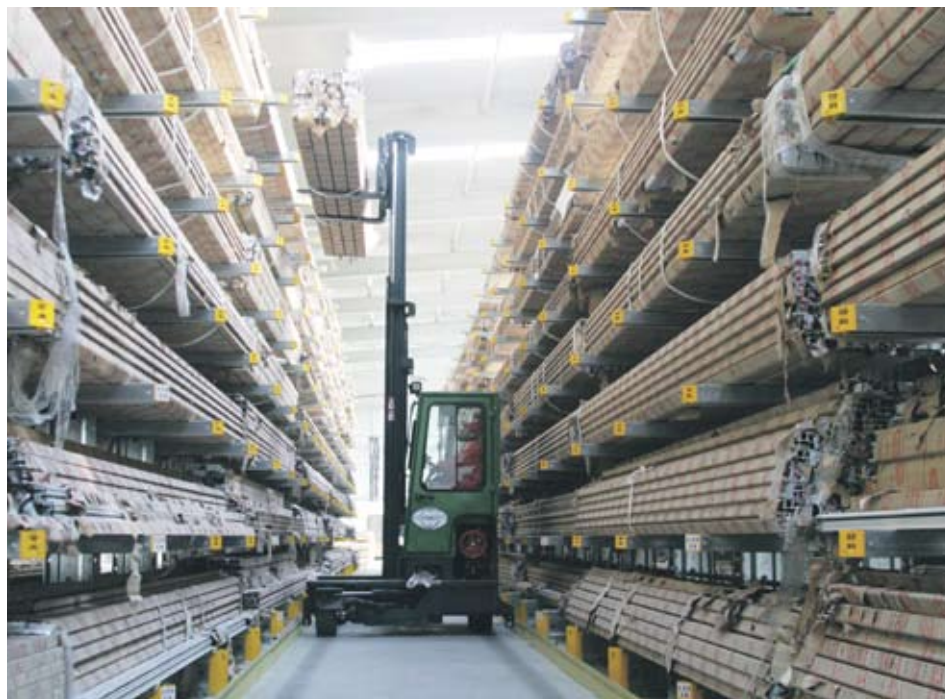
# Дянков се отказва да пълни бюджета чрез по-ниски ставки за амортизация

Плащането на първите три дни от болничните няма да затрудни бизнеса, смята финансовият министър

Финансовият министър се е отказал от намерението си да намали ставките за амортизация на компютри, машини, съоръжения и автомобили. Това стана ясно след вчерашното заседание на Съвета за тристранно сътрудничество, на което бе обсъден проектобюджетът за следващата година и промените в данъчните закони.

## Сметки за повече приходи

В Закона за корпоративното подоходно облагане се предвиждаше ставката за амортизация на компютри и софтуер да се намали от 50 на 30%, с което те ще се амортизират не за две, а за три години. За машини и съоръжения предложението бе за намаляване от 30 на 20%, а за автомобили - от 25 на 20%. Официалните мотиви на финансовото



► Намаляването на ставките за амортизация щеше да оцети компаниите, които са правили големи инвестиции в дълготрайни активи през последните години

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

министерство за тази промена бяха, че в условия на криза компаниите работят с намалени капацитети. На практика обаче, без да вдига данъка върху печалбата,

министерството увеличава базата, върху която той се начислява, и така фирмите трябва да плащат по-висок налог.

Вследствие на острата ре-

акция на бизнеса в крайна сметка Дянков се е отказал да пила амортизационните отчисления като начин за повишаване на приходите в бюджета.

Това е най-добрата новина за бизнеса от заседанието на тристранката, заявиха работодателските организации. Вероятно финансовото министерство си е дало сметка, че така ще оцети основно компании, които са правили големи инвестиции в дълготрайни активи през последните години, коментира Цветан Симеонов, председател на БТПП.

## Хитрият хог с болничните

Преглътнахме горещия картоф, така Божидар Данев коментира решението на кабинета да прилага и догодина иначе временно въведената от средата на 2010 г. мярка работодателите да плащат първите три дни от болничните на своите служители. Данев припомни, че по подобен начин почти 10 години бе замразено намаляването на дела на вноската, която работодателите правят за социално осигуряване. Финансовият министър не е приел предложението на АИКБ догодина бизнесът да плаща само първите два

дни, а през 2012 г. само първия ден, докато от 2013 г. НОИ изцяло да поеме това обезщетение. Редно е фондовете да поемат изцяло изплащането на болничните. Тази мярка изигра своята роля да намали злоупотребите и сега, когато кризата започна да отшумява, не подкрепяме запазването ѝ като постоянна мярка, каза Велев.

Според министър Дянков обаче антикризисната мярка, с която работодателите ще продължат да поемат първите три дни от болничните в размер на 70% от осигурителния доход, е печеливша и заради това ще остане да работи и през следващата година. Така се спестяват месечно 5 до 7 млн. лв. по данни на НОИ и Министерството на труда и социалната политика прецени, че това е добра стъпка и за в бъдеще и затова влезе в рамките на проектобюджета, каза Дянков. По думите му българският бизнес се ползвал с най-ниските данъци в ЕС и мярката нямало да го затрудни.

Мила Кисьова

## Минималната работна заплата остава 240 лв.

Синдикатите не подкрепиха бюджета за 2011 г.

В проектобюджета за следващата година не е заложено увеличение на минималната работна заплата от 240 на 270 лв. Това е потвърдил финансовият министър по време на заседанието на Съвета за тристранно сътрудничество.

Предложението на социалния министър Тотю Младенов, подкрепяно от синдикатите, бе минималното месечно възнаграждение да нарасне от 240 на 270 лв. След като е станало ясно, че това не може да се случи, синдикатите са настояли пред тристранката да се въ-

веде необлагаем минимум за доходи с размера на минималната работна заплата. Така нетното минимално възнаграждение няма да пада под прага на бедност, който за тази година е определен на 211 лв., обясни Иван Кокалов, зам.-председател на КНСБ.

От КТ "Подкрепа" пък са дали предложение да се възстановява ДДС на потребителите на определени стоки и услуги. Целта е да се изкарат на светло обороти, които в момента изобщо не се отчитат, заяви вицепрезидентът на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов. Например ходенето на зъболекар - срещу касова бележка да може да се възстанови ДДС на

пациентите, каза Манолов. Тази идея обаче не е била обсъждана от участниците в тристранката.

## Без подкрепа

Двата синдиката КНСБ и КТ "Подкрепа" не подкрепиха бюджета за следващата година. Не приемаме неговата философия, това е бюджет на стагнацията, чрез него се търси единствено оряване на разходите, а не увеличение на потреблението, коментира Кокалов. По сметките на синдикатите вследствие на замразяването на заплати и пенсии доходите на българите през тази и следващата година ще паднат общо със 7%. Освен това синдикатите подобно на работодателските организации смятат, че заложеният ръст на БВП от 3.5% е твърде оптимистичен.

## Повече прозрачност

Социалните партньори са получили уверение от финансовия министър, че за догодина ще бъдат ясно разписани всички действителни разходи на министерствата, включително и на МВР. Това означава по-голяма прозрачност, коментира Божидар Данев. Досега в държавните бюджети са били скривани реалните разходи на министерствата, тъй като всички осигурителни и здравни вноски за техните служители се внасят като трансфер от държавата, а не се разписват в техните бюджети.

Мила Кисьова



► Не приемаме философията на бюджета за 2011 г., това е бюджет на стагнацията, чрез него се търси единствено оряване на разходите, а не увеличение на потреблението, коментира Иван Кокалов от КНСБ

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА



**НАЛЕЙ СИ ЕДНА ГОЛЯМА ЛИХВА**



**Депозитфест**

- изплащане на лихвата, когато пожелаете
- говнасяне без ограничения
- срок 6 месеца
- подарък за всеки клиент, открил Депозитфест

**над 1000 лева/евро/щатски долари**  
до изчерпване на количествата



# 33 млн. EUR за градско развитие напролет

С парите от европейския инструмент JESSICA ще се изпълняват проекти в седем големи града

Паркинг, спортна площадка, саниран блок или предприятие в ромските квартали. Това може да бъде един от първите проекти, финансирани с пари от европейския инструмент JESSICA. Чрез него ще се осигуряват пари за проекти за градско развитие в София и още 6 големи града у нас - Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен и Стара Загора. Общата сума, от която има възможност да се възползват, е 33 млн. EUR.

“Седемте града ще може да кандидатстват за европейско финансиране чрез инструмента JESSICA още през пролетта на 2011 г.”, каза за в. “Пари” Лиляна Павлова, зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството.

## Въпрос на процедура

Очакванията, че зелена-та светлина за този вид финансиране ще бъде дадена напролет, са тясно свързани с мерките, които предстои да бъдат предприети през следващите няколко месеца. “До края на октомври парламентът ще ратифицира споразумението за холдинговия фонд, който ще отговаря за управлението на средствата по JESSICA”, съобщи министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев. След това предстои стартирането на процедура за избор на фонд мениджъри. Предвижда се общата сума по инструмента да бъде разделена на два подфонда - един за София, който ще разполага с 19.8 млн. EUR, и един за шестте големи града в страната с бюджет 13.2 млн. EUR.

“Очакваме търговски банки, финансови институции, компании, които участват и умеят да управляват фондове на БФБ, да кандидатстват с конкретни идеи - как биха могли да участват в управ-

влението на някой от двата фонда”, каза Плевнелиев. Мениджърите ще определят критериите за избор на проектите, които ще се реализират на принципа на публично-частното партньорство. Предложенията задължително обаче трябва да бъдат свързани с градско развитие и да генерират приходи. Последното условие е много важно, тъй като инвестираният от фонда за градско развитие капитал задължително трябва да се върне обратно. Това е и същността на т. нар. револвиращо финансиране, което се реализира чрез инструмента JESSICA. Благодарение на връщането на парите обратно по веригата капиталът може да бъде използван няколкократно. Срокът за “завъртането” на сумата от 33 млн. EUR е 31 декември 2015 г.

## Къде отиват парите

Парите от инструмента JESSICA може да се използват за издаване на банкови гаранции за дългосрочно или краткосрочно кредитиране, както и за дялово финансиране. Лихвата по кредитите ще бъде определена от самите фонд мениджъри, като идеята е тя да бъде достатъчно ниска, за да е по-конкурентна от тази на търговските банки.

Конкретните проекти, които може да бъдат финансирани, са например паркинги, проекти за енергийна ефективност, социални жилища, спортни съоръжения и др. Какви средства ще усвои дадена община, зависи от нейната активност. В същото време не е проблем и впоследствие да се прехвърлят пари между фондовете, ако се окаже, че някоя от 6-те общини има много, и то добри проекти.

## Първите проекти в София

Паркинг на частен терен,



► JESSICA е висшият пилотаж в усвояването на европейските пари, коментира министър Плевнелиев на форум за финансовия инструмент

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

предприятие в ромските квартали или саниране на жилищни сгради.

Това са някои от потенциалните проекти, които може да се окажат сред първите, реализирани с пари по JESSICA в София, обясни главният архитект на столицата Петър Диков. Според него идеята за паркинги на частни терени е лесно изпълнима. Предприятията в ромските квартали пък ще бъдат такива, в които ще се извършват дейности, свързани с ръчен труд.

За изпълнението на проекти, свързани със саниране на жилищни сгради обаче, гражданите трябва да се обединят в жилищни асоциации, което към момента не се получава и ще

бъде сравнително голямо предизвикателство.

Според Диков парите по инициативата са сравнително малко, затова най-добрият вариант би бил, ако се подготвят малко проекти, но за тях се заделят много пари. По думите му един от важните моменти от тук нататък ще е изборът на критерии за оценка на проектопредложенията.

Всъщност не на последно място е важно и доколко бизнесът и държавната администрация във всеки от тези 7 града ще бъдат достатъчно подготвени да предложат проект. Тъй като фактът, че някой е в списъка на избраните, не е достатъчен, за да получи субсидии.

Дарина Черкезова

## Визитка Какво е JESSICA

► JESSICA е абревиатура от Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas. Както подсказва и името на инструмента, той се използва за финансиране на проекти за градско развитие.

► JESSICA е съвместна инициатива на ЕК в сътрудничество с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Банката за развитие на Съвета на Европа.

► Целта ѝ е да насърчава устойчивите инвестиции, растежа и заетостта в градските зони в Европа.

► Бюджетът на инструмента за България е 33 млн.

EUR.

► С тези средства има възможност да се финансират проекти на база публично-частно партньорство, които стимулират развитието на градската среда, като създаване на паркинзи и гаражи, спортни съоръжения и центрове, площадки и др.

► Основно изискване към проектите е да бъдат включени в интегрирания план за градско развитие или устройствения план, да отговарят на допустимите дейности и да генерират приходи.

► В България парите може да се използват от 7 общини. Това са София и 6-те големи града Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен и Стара Загора.



► Общо 4 събития “убажи” вчера министърът по управление на средствата от Европейския съюз Томислав Дончев

## До месец информацията за европрограмите ще е публична

Част от поверителните данни ще останат скрити

Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейския съюз (ИСУН) ще бъде публична до месец. Това обяви министър Томислав Дончев, отговарящ за упра-

влението на европарите. По думите му голяма част от информацията в регистъра ще бъде достъпна през уебсайт, който трябва да тръгне през октомври.

“Въпреки публичността на регистъра част от информацията ще остане тайна”, коментира Дончев. “Покрити” ще бъдат лични данни, търговски тайни и секретната

информация, поясни министърът. Вчера Дончев имаше доста натоварена програма. След като присъства на два форума, посветени на европарите, той замина за с. Шишманци, където даде старт за рехабилитацията на пътна инфраструктура Лот 10. Проектът е на стойност 6.9 млн. лв. и се финансира от Оперативна програ-

ма “Регионално развитие”. Изпълнител е обединение “Трейс Център” с водещ партньор “Трейс Груп Холд” АД с партньор “ПИ ЕС АЙ” АД-Стара Загора.

В късния следобед Дончев вече бе в Пловдив, където се срещна с представители на бизнеса, общините и неправителствените организации.



# “Булгаргаз” обеща да не пипа цената на газа през януари

Обещаното намаление от началото на октомври се сви до под 1%

Въпреки тенденцията за поскъпване на руския газ от Нова година държавната компания “Булгаргаз” няма да иска повишаване на цената на синьото гориво от 1 януари. Това обеща изпълнителният директор на дружеството Димитър Гогов. “По данните, които в момента вървят, цената на руския газ стабилно върви към високите нива, особено тази, по която купуваме от един от доставчиците”, заяви Гогов. Според него обаче местният добив, който шотландската компания “Мелроуз ризорсис” ще осигури от двете находища в Черно море - “Калиакра” и “Каварна”, ще компенсира евентуално увеличение от Нова година. Според шефа на “Булгаргаз” дори е възможно поевтиняване на синьото гориво до края на март 2011 г.

## 30

▶ процента ще е по-ниска цената на природния газ добит от Черно море от тази на руския газ

### Поевтиняване срещу концесия

Количествата, обсъждани с “Мелроуз”, ще са близки до максималните, които може да бъдат добити - около 250 млн. куб. метра. Договорената цена от местен добив на природен газ е около 30% по-ниска от тази на руския газ. “Булгаргаз” ще подпише договор с добивната компания веднага след като тя получи концесията за експлоатация на находищата.

За четвъртото тримесечие на тази година цената на природния газ ще е с 0.94% по-ниска. На открито заседание на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) заедно с обществената доставчик

“Булгаргаз” беше обсъдена новата цена на газа, която трябва да е 537.40 лв. за 1000 куб. метра без ДДС.

### Спор за приходи

Исканото по-рано намаление от “Булгаргаз” беше с 1.36%. Сега от ДКЕВР казват, че причината за по-малкия процент от първоначално обявения е недовзетият приход на доставчика за първото и второто тримесечие. Между регулатора и компанията има спор за стойността на недовзетия приход. От “Булгаргаз” претендират за 78 млн. лв., докато данните на комисията показват, че сумата е едва 16 млн. лв. Димитър Гогов обвини комисията в произволно намаляване на количества по търговските договори за доставка на суровината и изчислява недовзетия приход по свой начин. Председателят на ДКЕВР Ангел Семерджиев отговори пък, че разликата идва от различните методики на изчисление на дружеството.

Елина Пулчева



▶ Според шефа на “Булгаргаз” Димитър Гогов е възможно поевтиняване на синьото гориво до края на март 2011 г.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

## Няма да има глоба за неправилните инвестиции на НЕК

Политиката на НЕК да влага в нови мощности вместо в сигурността на мрежата не е нарушение на лиценза според енергийния регулатор

Това, че Националната електрическа компания (НЕК) не е инвестирала в сигурността на мрежата, а в нови мощности, не е нарушение на лиценза според председателя на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Ангел Семерджиев.

Санкции също няма да

бъдат налагани на НЕК за това, че е пренасочила повече от 50% от общите средства за инвестиции към проектите АЕЦ “Белене” и “Цанков камък”.

Проверката в НЕК, която регулаторът беше назначил, е установила, че предишното ръководство е предприело политика на инвестиране в нови мощности вместо в подсилване на капацитета на мрежата. Ако компанията беше направила още през 2007 г. необходимите инвестиции в правилната посока, аварията от лятото нямаше да се случат, коментира Семерджиев.



▶ Ако НЕК беше инвестирала в сигурността на мрежата още през 2007 г. аварията по Черноморието от това лято нямаше да се случат

СНИМКА БОБИТОШЕВ

## Невероятни цени за най-продаваните модели на Opel!



Opel Corsa и Opel Astra Classic III – немско качество, богато оборудване, а сега и страхотни цени!

**Corsa 65 к.с. – 16 990 лв. Corsa 85 к.с. – 17 690 лв.**

Ниво Essentia 5 врати с климатик, ABS, 2 въздушни възглавници, ел. огледала, регулируем волан, радио CD и централно заключване.

**Astra Classic III 115 к.с. – 20 990 лв.**

Климатик, ABS, предни ел. стъкла, фарове за мъгла, 4 въздушни възглавници, кожен волан, радио CD с управление от волана и централно заключване.

[www.opel.bg](http://www.opel.bg)

\* Снимката е илюстративна. Всички цени са за бензинови двигатели и са с ДДС. Комбиниран разход: 5,0-6,2 л/100км; емисии CO<sub>2</sub> 117-148 г/км.



Wir leben Autos.

### Официални вносители на Opel за България:

София: Аутомакс 02/975 38 40; Булвария 02/926 77 88; Джениеръс Ауто 02/80 888; София Ауто 02/816 36 00; Благоевград: София Ауто ГД 073/889 30 00; Бургас: Бова 056/58 51 14; Джениеръс Ауто 056/80 8888; Варна: Каргоекспрес 052/57 41 09; В. Търново: Оникс Ауто 062/62 80 95; Пазарджик: Илина Кар 034/44 68 92; Пловдив: Стефанов Мотърс 032/51 51 11; Русе: Автосвят 082/55 00 03; Сливен: Олимпиа Ауто 044/66 30 65; Стара Загора: АутоВиа 042/28 20 20; Хасково: Поли-Ауто 038/606400.



# Президентската битка в Русия започна с уволнението на кмета на Москва



► **Легендарният московски кмет Юрий Лужков не се притесняваше да критикува президента, включително и да обяви, че Русия се нуждае от по-силен и решителен водач. Това му коства поста по-малко от година преди края на мандата му** СНИМКА REUTERS

Дмитрий Медведев демонстрира кураж, като побърза да освободи Юрий Лужков

Руският президент Дмитрий Медведев за първи път показва характер, като уволни ключов свой политически опонент. С указ, издаден от Китай, където в момента е на посещение, държавният глава освободи от длъжност кмета на Москва Юрий Лужков за това, че е „изгубил доверието“ му. Самият Лужков пък научи за уволнението си от интернет. С това се сложи край на неколкоседмичните спекулации за кметската кариера на Юрий Михайлович.

## При трима президентски

Лужков управляваше руската столица в продължение на 18 години при трима президентски. Той обаче влезе в конфликт с Медведев заради критиките си към Кремъл. Бившият вече кмет често е казвал, че страната има нужда от по-силен и решителен водач. Именно заради тези си изказвания той е смятан за поддръжник на бившия президент и сегашен премиер Владимир Путин.

## Хвърлена ръкавица

Уволнението на руския политик стана ден след завръщането му от едноседмичен отпущ в Ав-

стрия, където отпразнува 74-тия си рожден ден. Категоричният му отказ да подаде оставка въпреки многобройните обвинения в корупция беше демонстрация, която Кремъл не можеше да пренебрегне. Сблъсъкът между Медведев и Лужков се приемаше от наблюдателите за проверка на куража на президента заради предстоящите през 2012 г. избори за държавен глава.

Конституцията на Русия позволява на президента да уволнява кмета на Москва и областните губернатори по своя преценка и да назначава техни наследници без избори.

## Поредица от критики

Критиките срещу Лужков започнаха през юли, когато ремонт на магистралата към международното летище „Шереметиево“ доведе до сериозни задръствания. Ръководството на летището обвини кмета, че нарочно предизвиква проблеми с трафика, за да накара пътниците да използват московското летище. Националният авиопревозвач „Аерофлот“ дори заведе дело за пропуснати ползи в размер на 4 млн. USD.

Не по-малко гражданско недоволство си навлече кметът и по време на пожарите през август. Докато руската столица се давеше в пушеците от горящите гори и торфени полета около града, Луж-

” Сега, когато се очертава Путин и Медведев да излязат като опоненти на президентския ринг, гласът на Москва не само е от решаващо значение, но и обяснима мишена за политически удар

ков прекарваше отпуската си в Австрия.

Най-пресният пример за сблъсък между кмета и президента е спорният строеж на магистрала през гората край града. Проблемът се дискутира от години, но наскоро Медведев временно прекрати проекта, което пък накара Лужков да започне да го критикува в медиите.

## Позиции

Решението на президента да назначи първия заместник-кмет на Москва Владимир Резин за временно изпълняващ длъжността кмет обаче показва, че Лужков не е изгубил изцяло позициите си. Резин се смята за дългогодишен и верен съюзник на вече бившия кмет. Любопитен е и фактът, че Резин отговаря за строителството в града. Именно в тази сфера са и едни от най-сериозните обвинения срещу Лужков. Неговата съпруга Елена Батурина се смята за най-богатата жена в

Русия, а милиардното си състояние в долари е натрупала като строителен предприемач.

## Кремъл атакува

В началото на миналата седмица Батурина защити съпруга си в изявление до медиите, като обвини приближени на Медведев за сразяващата кампания срещу Лужков. Според нея кремълски функционери са поръчали поредицата от разобличаващи документални филми по националната телевизия, които обвиняват кмета в корупция и клиентелизъм заради спечелените от фирмата на жена му обществени поръчки.

По думите на Батурина вероятността Лужков да подкрепи Путин, а не Медведев за президентските избори през 2012 г., е причината той да бъде уволнен. Като най-големия град в Европа Москва е ключов резервоар на гласове за всеки кандидат за държавен глава. Именно приятелството с Лужков осигури и на Путин, и на Медведев най-високия пост в държавата. Сега обаче, когато се очертава двамата да излязат като опоненти на ринга, гласът на Москва не само е от решаващо значение, но и обяснима мишена за политически удар. Уволнението на Лужков по-малко от година преди изтичането на мандата му ще позволи на Кремъл да сложи свой човек на поста, който да

## Кой е Лужков Противоречива фигура

► Юрий Михайлович Лужков беше назначен за кмет на Москва през 1992 г. от тогавашния президент на Русия Борис Елцин. Впоследствие той мина през три преки изборни процедури през 1996, 1999 и 2003 г., като получи сериозна подкрепа от москвичани. През 2007 г. отново беше назначен с четиригодишен мандат. ► Името му се свързва със строителния бум в 10-милионния град, който превърна столицата в един от най-бляскавите мегаполиси в света. Москва обаче продължава да има проблеми с трафика и електроснабдяването. ► Наред със строежа на нови молове, офиси и жилищни сгради името на Лужков се свързва и със събарянето на много исторически здания. Особено спорна е идеята му да издигне нови подобия на разрушените стари сгради, какъвто е случаят с хотел „Москва“.

► Кметът си спечели лошо име и с решението да възложи изработването на 94-метровата статуя на Петър Велики, която беше обявена за една от най-грозните конструкции в света. ► Лужков е известен като вярващ християнин и противник на хомосексуалистите, след като през 2006 г. изпрати полицията да разпръсне гейпарада, който той определил като „сатанински“. ► Сериозни противоречия предизвика предложението му да се издигнат билбордове с образа на Сталин по случай годишнината от края на Втората световна война. ► Сред по-екстравагантните му идеи е планът за разбиване на снежните облаци извън града, за да се избегнат пресипите по улиците и нуждата от почистване. ► Лужков смело се намесваше и в държавните дела. След като през 2008 г. заяви, че Кримският полуостров по право принадлежи на Русия, Украйна му забрани да влиза в страната.

има достатъчно време да се подготви и да осигури сериозна поддръжка на управляващата партия „Единна Русия“ за парламентарните избори през 2011 г. Макар че Путин и Медведев винаги са каз-

вали, че заедно ще решат кой от тях да се кандидатира за президент през пролетта на 2012 г., повечето наблюдатели смятат, че последната дума ще има Путин.

Иглика Филипова



**Решение****Несебър разваля сделката с "Феста холдинг"**

Община Несебър ще развали договора за продажба на 23 дка в Стария град на "Феста холдинг". Докладната е внесена от кмета Николай Димитров, а решението се очаква на предстоящата

сесия на общинския съвет. След продължителни преговори между компанията на Петя Славова и общината сега съветниците в Несебър трябва да решат точната форма на разваляне на сделката и начина на връщане на парите. Теренът беше продаден на "Феста холдинг" през 2005 г. Сделката, прокарана от предния кмет на Несебър Николай Три-

фонов, превърна холдинга в собственик на почти 1/5 от историческия полуостров срещу обещание да изгради делфинариум. Скандалът се разрази както заради начина на провеждане на конкурса, така и заради заплахата Несебър да загуби статута си на град паметник към ЮНЕСКО заради планираното строителство.

**КОМПАНИИ И ПАЗАРИ**

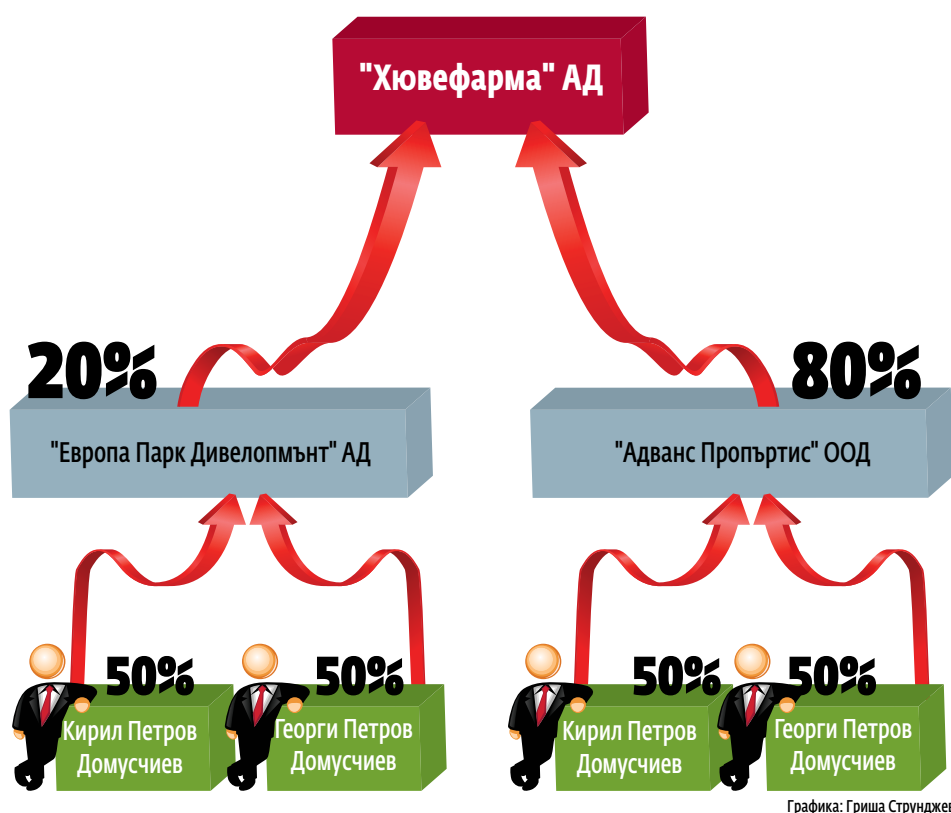
Рекламтор:  
**Мирослав Иванов**  
mivanov@pari.bg  
тел. 4395-867



Реклама:  
**Станислава Атанасова**  
satanasova@pari.bg  
тел. 4395-851

**Фонд на Citigroup купува 38% от "Хювефарма"**

Финансови параметри не се споменават, нито кой акционер с колко книжа ще се раздели



Графика: Гриша Струнджев

Citi Venture Capital International (CVCI) ще купи 38% от българския производител на ветеринарни медикаменти "Хювефарма" АД, съобщиха международните агенции. CVCI е част от Citi Capital Advisors - алтернативното инвестиционно поделение на една от най-големите инвестиционни банки на Уолстрийт - Citigroup Inc.

**Параметри**

Финансови параметри не се споменават, нито кой акционер с колко книжа ще се раздели. Според информацията на сайта altassets.com, за да придобие дял в българската фармацевтична компания, фондът ще купи новоиздадени акции от "Хювефарма" плюс съществуващи книжа от контролиращите акционери, включително и от мажоритарата "Аванс Пропъртис" ООД. "Следим "Хювефарма"

от няколко години и вярваме в силния ѝ растеж заради портфейла от нови продукти, които предстои да бъдат регистрирани на всички основни региони от ветеринарния бизнес по света", е казал Сунил Наир, директор на CVCI за Европа, Близкия изток, Африка и Индия.

Той е изразил задоволство, че "Хювефарма" ще допълни портфолиото от компании на CVCI, тъй като именно върху такива дружества се фокусира фондът.

Думите му се потвърждават и от справка в сайта на CVCI, където се вижда, че фондът има богато портфолио от фармацевтични и биофармацевтични компании в Азия, Америка и Европа.

**Визумка**

Освен в България "Хюве-

фарма" произвежда своите продукти и в Сейнт Луис, Мисури. Дружеството продава 65% от продукцията си в ЕС и Северна Америка. Освен това продава и в Тайланд, Индия, Русия, Китай, Тайван и Бразилия.

Справка в Търговския регистър показва, че мажоритарен собственик на "Хювефарма" е "Аванс Пропъртис" ООД, което има 80% от капитала. Останалите 20% са на "Европа Парк Дивелопмънт" АД. И в двете дружества собственици с по 50% са Кирил Домусчиев и Георги Домусчиев.

"Хювефарма" е мажоритарен собственик и на публичната компания "Биовет" АД. В края на юни "Хювефарма" намали участието си с 2.75% до 78.58% от капитала на "Биовет", след като продаде 186.4 хил. акции.

**И третият фонд "И Ар Джи Капитал" продава имотите си**

Купувачът отново е анонимен институционален инвеститор

Фондът за имоти "И Ар Джи Капитал-3" АДСИЦ продава проекта си в Стара Загора за 11 млн. EUR, съобщиха от компанията чрез Българската фондова борса. Купувачът е "утвърден институционален инвеститор", се казва в официалното съобщение. Договорът между страните е предварителен и купувачът ще проведе дюдилджънс преди финализирането му.

Проектът в Стара Загора е един от общо петте, които компанията развива в момента, показва справка на сайта ѝ. Според отчета за дейността на "И Ар Джи Капитал-3" АДСИЦ към края на 2009

г. проектът е вече напълно завършен и от него месечно се получават 135 хил. EUR приходи от наем. Наемателите са мебелните магазини "Айко" и "Мобо", както и "Меркатор-Б".

Това е и единственият напълно завършен и отдаден под наем проект, показва докладът за дейността на компанията в края на юни 2010 г. Към същия период "И Ар Джи Капитал-3" АДСИЦ има усвоен заем от близо 9 млн. EUR към Райфайзенбанк.

За полугодieto на 2010 г. фондът има загуба от 588 хил. лв. Най-голям дял в структурата на разходите имат задълженията за лихви, които достигат 929 хил. лв. Основният акционер в "И

Ар Джи Капитал-3" АДСИЦ е Българо-американският инвестиционен фонд (БА-ИФ) с дял от 46.67%. Следва го Франк Бауър с близо 8% и "Бългериън-американ пропърти мениджмънт" с 6.70%.

Сделката на дружеството е третата в структурата на фондовете "И Ар Джи Капитал". В началото на септември "И Ар Джи Капитал-1" АДСИЦ и "И Ар Джи Капитал-2" АДСИЦ съобщиха, че продават имотите си за общо 27 млн. EUR. Тъй като и трите компании са дружества със специална инвестиционна цел, те по закон трябва да разпределят 90% от печалбата си като дивидент на инвеститорите си.

Мирослав Иванов

**СУПЕР КРЕДИТ**  
за малък и среден бизнес – с лихва от **8,5%**

Стоян Стоянов  
производител на яйца,  
„Еко фарм 2005“ ЕООД, гр. Сливен

Както винаги, ние подаваме ръка на малкия и среден бизнес. Нашият СУПЕР КРЕДИТ е с лихва от **8,5%** и максимален размер **до 500 000 евро** с възможност за овърграфт за първата година.

„Еко фарм 2005“ ЕООД в град Сливен е една от стотиците български фирми, чиито бизнес планове и смели идеи са финансирани от Fibank.

www.fibank.bg



# Големите супермаркети се насочват към малки обекти

Все повече клиенти предпочитат по-скъпата, но по-качествена храна

Големите вериги супермаркети оставиха амбициите си да откриват големи магазини и се насочиха към откриването на малки обекти в оживените квартали на големите градове. Възползвайки се от ниските наемни цени заради кризата, веригите все по-често инвестират в изграждането на магазини под 1000 кв. м, разположени на ключови локации с голям човешки поток. Някои марки откриват дори магазини с площ под 100 кв. м с цел да са по-близо до клиентите.

## Близо, по-близо

„Българите обичат да пазаруват близо до офиса или до дома си, твърди генералният директор на „Максима България“ Вигинтас Шапокас. Дружеството е собственик на веригата „Т-Маркет“. Според него с навлизането на големите вериги навигиците малко са се променили, но кварталните магазини стават все по-важни.

От „Била България“ твърдят, че също се стараят да откриват магазини по-близо до клиентите, на комуникативни места. През 2010 г. веригата отвори десетина магазина в страната, а до края се планира откриването на още толкова. Супермаркетът в купеното наскоро бивше кино „Изток“ в София ще бъде открит на 20 октомври. Неговата площ ще е 720 кв. м. За същия ден е планирано отварянето и на супермаркет в кв. „Хладилника“ с площ от 1200 кв. м и на бул. „Шипченски проход“ - 1160 кв. м.

В София се планира отваряне и на един магазин от 440 кв. м, а близо до площад „Славеиков“ ще отвори супермаркет с 630 кв. м площ.

Супермаркетите от веригата „Пикадили“ са открили 4 магазина в страната, като два от тях в София са от типа „Пикадили експрес“ - за

ежедневни покупки в „Младост“ 1 и в „Лозенец“.

## Мигриране

„Доскоро определящо в избора на място за пазаруване беше близостта на търговския обект до офиса или дома. В столицата обаче все по-често се забелязва тенденцията да се пътува на по-далечно разстояние, ако цените са по-изгодни. „Това е причината за обектите в София да подбираме комуникативни локации, с достатъчно паркоместа“, каза Марина Кожухарова, директор „Връзки с инвеститорите“ в „ЦБА Асет мениджмънт“. Различни маркетингови изследвания показвали, че българинът предпочита да пазарува на удобно място и че пазарува от няколко магазина, където има най-изгодни цени. „Заради ценовата конкуренция в София голяма част от клиентите преминават към по-евтини продукти“, твърди Кожухарова.

## Клиенти - различия

Столичани обаче могат да си позволят по-скъпи продукти от жителите на останалите градове. От „Т-Маркет“ правят различни промоции, като те са съобразени с града и покупателната способност на клиентите.

От веригата „ЦБА“ също ще започнат да предлагат различни промоции за регионите Варна, Централна Северна България и София.

## По-качествено и по-скъпо

„Българският клиент почти не се различава от европейския по отношение на изискване за разнообразие и качество на продуктите. Вече има траен интерес към биохраните. С излизането на месните продукти по утвърден стандарт „Стара планина“ се вижда, че



► Българинът пазарува от няколко магазина в търсене на изгодни оферти

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

качеството като приоритет в избора за пресните храни измества цената“, обясни Марина Кожухарова.

Българинът променя изискванията си и вече търси по-качествената стока, а не най-евтината. И все по-често

предпочита да пазарува в кварталния магазин. Моделът хипермаркети, който големите вериги наложиха

преди години, сега се заменя с по-удобните и практичните малки магазини.

Красимира Янева

## Интервю Вигинтас Шапокас, генерален директор на „Максима България“

# Ще инвестираме 1.5 EUR в 7 магазина

► Господин Шапокас, „Т-Маркет“ придобива 7 магазина „Калея“ в София. Къде са те и какви средства ще инвестирате в тях?

- Седемте магазина на „Калея“, които ще бъдат придобити за ползване, са в кварталите „Редута“, „Дружба“, „Изток“ - близо до „Цариградско шосе“, „Борово“. В „Дружба“ не се притесняваме от близостта с магазин на „Кауфланд“, защото имаме много добро местоположение. Пет от магазините са големи, а другите 2 са малки, до 100 кв. м, но с много добра локация. Инвестицията в ремонти и оборудване в тези 7 магазина ще е около 1.5 млн. EUR.

Взехме магазините на „Калея“, защото има съвпадане на интересите на двете вериги - „Калея“ иска да излезе от бизнеса, а ние да влезем. Водят се преговори и за придобиване на магазини от други вериги, но все още предстоят детайли за уточняване.

Имаме подписани още 2 договора за магазини



СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

- един в София близо до бул. „България“, вторият ще е в Пловдив. Преговаряме и за допълнителни обекти.

► Отчетовете намаляване на оборотите на вашата верига магазини през първото полугодие. Преодолявате ли спада

през третото тримесечие на 2010 г.?

- Да, през първото полугодие на годината „Т-Маркет“ има намаление на оборота с 15% на годишна база, но за третото тримесечие резултатите се подобряват слабо. През третото тримесечие оборотите са 2 - 4% по-малки в сравнение със същия период на миналата година.

► Ще въведете ли и вие като останалите вериги програми за лоялни клиенти?

- В момента разработваме такава програма. Тя трябва да бъде внедрена до края на годината. Лоялните ни клиенти ще имат клиентски карти. Такава програма сме развили в балтийските страни. Чрез картата има възможност за трупане на точки, а и за отстъпки от определени продуктови групи или при покупка на определени продукти заедно. До края на септември ще се въведат компютърните системи, които да позволят тя да бъде въведена изцяло.

Красимира Янева

**1** **Номерът казва всичко. Mobil 1**

**0800 1 4004**  
НАЦИОНАЛЕН БЕЗПЛАТЕН ТЕЛЕФОН  
ЗА ЗАЯВКИ НА ВСИЧКИ СМАЗОЧНИ ПРОДУКТИ МОБИЛ

4000 Пловдив, Бул. "Варна" №101  
телефон: 032 242 300, факс: 032 242 300

1738 София, ТЦ "Солар", ул. "Славейков" №1  
телефон: 02 917 53 90, 02 42 33 990

1887 София, булевард "Освобождение" №1723  
телефон: 02 92 542, факс: 924 264

8000 Варна, 813 Пловдив, Център Варна  
телефон: 032 232 300, факс: 032 232 300

8000 Бургас, бул. "Земляк" №1, БГ, село Б. Бургас  
телефон: 039 633 749, факс: 039 222 957

8000 Плевен, булевард "Роза" №1, България авиопът №1  
телефон: 036 601 015, факс: 036 601 016

ОФИЦИАЛНИЯТ ДИСТРИБУТОР НА МОБИЛ ЗА БЪЛГАРИЯ  
**ОМНИКАР БГ ЕООД**

Омникар БГ ЕООД е единствен дистрибутор и стратегически партньор на ExxonMobil за България с основен предмет на дейност представителство, внос и дистрибуция на моторни и индустриални масла Mobil и Esso. Фирмата е сертифицирана по ISO 9001:2000.

**www.omnicar.bg**





## ПРЕСЕЧНА ТОЧКА НА ПРОГРЕСА И ТРАДИЦИЯТА

В Банка Пиреос двигателните сили никога не спират своя ход, зареждани от традицията и направляващи колелото на прогреса.

Банка Пиреос стъпва на българския финансов пазар през 1993г. като основна част от Финансова Група Пиреос – солидна организация с международно присъствие на 4 континента.

За своето 17-годишно присъствие в страната Банка Пиреос затвърждава позицията си на стабилна финансова институция, съчетавайки традицията на миналото с предизвикателствата на новото време.

 **PIRAEUS  
BANK**

[www.piraeusbank.bg](http://www.piraeusbank.bg)



# Паралелният внос на iPhone 4 носи над 100% печалба

Устройството се появи за кратко и с тарифен план на "Виваком" във веригата магазини Jeff

Поне 100% печалба носи паралелният внос на iPhone 4 в България. Първите бройки се появиха на нашия пазар почти веднага след дебюта на устройството в САЩ през юни, въпреки че официалният дистрибутор "Глобул" още не е пуснал смартфона на продажба.

## Внос

Операторът е единствената компания, която има договор с производителя за дистрибуцията му на територията на България. Останалите продажби са т. нар. паралелен внос - тоест без официален договор с Apple. По подобен начин преди дни устройството се появи в продажба във веригата магазини Jeff, които са официален партньор на "Виваком".

Довчера от сайта на компанията ставаше ясно, че iPhone 4 се продава и със субсидия - т. е. отстъпка в цената на телефона при сключване на 1- или 2-годишен договор с оператора. И докато традиционната практика е този тип устройства да са доста поевтини спрямо пуснатите на свободна продажба, в конкретния случай разликата беше само 100 лв. - т. е. 16-гигабайтовият iPhone 4 струваше 1899 лв.

Вчера устройството с тарифен план беше свалено от ofertите на сайта на Jeff. От компанията обясниха за в. "Пари", че количествата, предвидени за такава продажба, са изчерпани.

Нормалният iPhone 4 обаче продължава да се продава. От "Виваком" обаче не знаеха за предлагания по този начин телефон и обясниха за в. "Пари", че партньорите им имат право сами да избират какви устройства да предлагат на клиентите си с тарифните планове на оператора.

## Телефон плюс тарифен план

Странното в ситуацията е, че iPhone 4 се продава с тарифен план на оператор, който не е официален дистрибутор на устройството. Така веригата се възползва от желанието на потребителите да се сдобият по-бързо с най-новите устройства на пазара, за което са готови да жертват по-солидна сума средства от реалната цена на такова устройство.

На практика такъв е случаят с конкретната верига и още няколко компании, като "Мултирама", които също предлагат iPhone, но без субсидии от оператори.

И на доста по-високи цени. Кое обаче противоречи на правилата за дистрибуция на Apple и подвежда потребителите. Подобен казус имаше и с друга верига за търговия с електроника, която беше принудена да прекрати продажбите на таблета на Apple - iPad. Той се търгуваше у нас на доста по-високи от реалните цени. Но продажбите бяха добри.

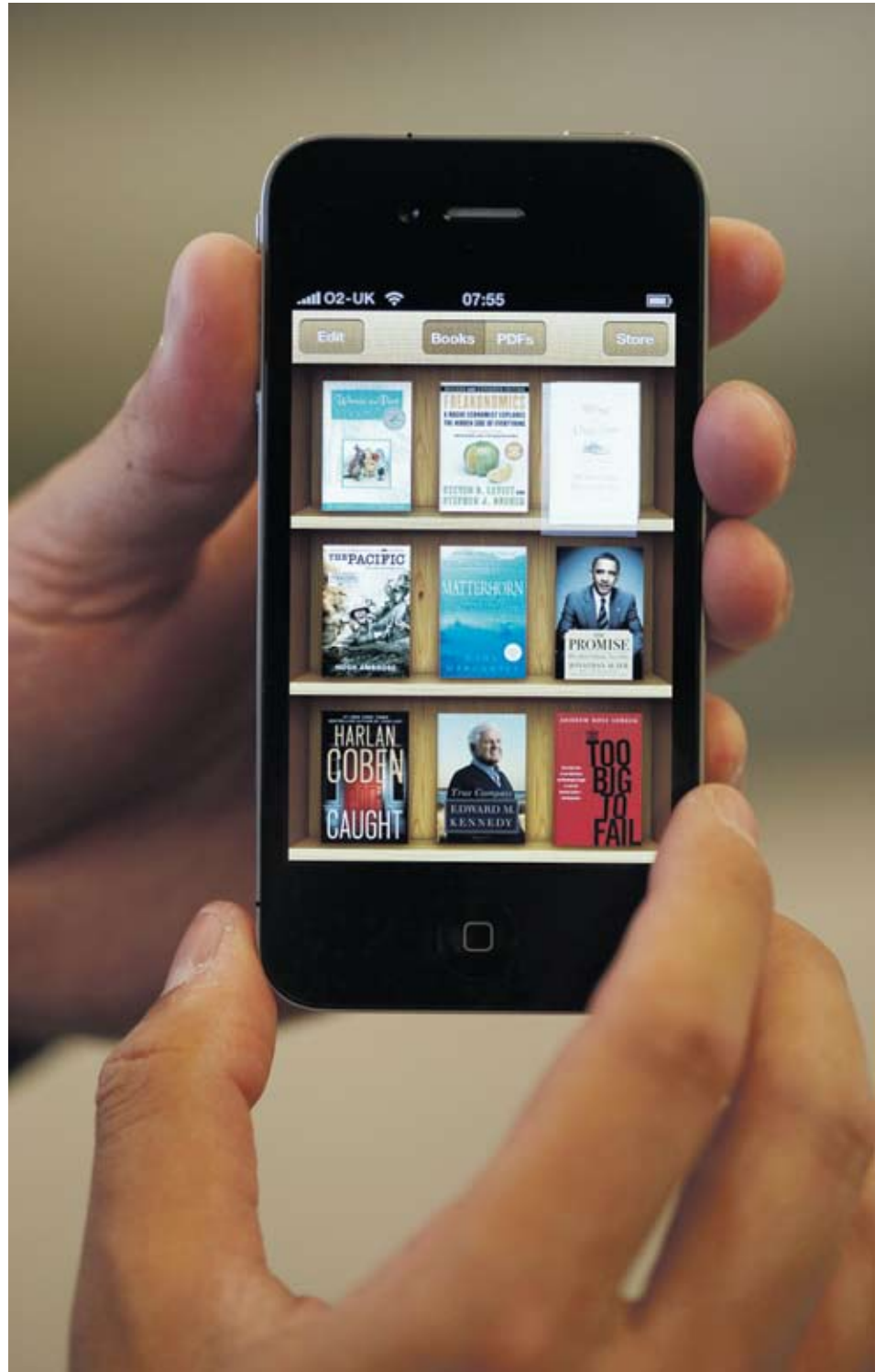
## Практика

Паралелният внос не е противозаконен, но е на спекулативно високи цени, твърдят хора от бранша. iPhone 4, може да бъде купен и внесен у нас или от производители в Китай, или от други оператори, при които устройството "залежава" по складовете им. На практика всеки, който има желание, може да се превърне в "дистрибутор" на телефона и дори да предлага и гаранционен сервис.

Подобна практика е популярна на по-големите западни пазари, където официалните дистрибутори на iPhone предоставят на по-малки компании определени бройки отключени телефони, които впоследствие се продават на по-високи цени. Така и официалният дистрибутор печели от продажбата на застоялите телефони, и дистрибуторът взема своето от по-високите маржове, на които работи.

Разликата в предлаганите "официално" и "неофициално" устройства е само в цената им. Подобна е ситуацията и в момента - у нас iPhone 4 може да бъде намерен на цени, започващи от 1999 лв. за 16-гигабайтовата версия до 2499 лв. за 32-гигабайтовата модификация на устройството. В САЩ цената на отключеното устройство, пуснато за свободна продажба, е около 600 USD (около 870 лв.).

Христо Ласков



► iPhone 4 трябва да се появи по магазините у нас съвсем скоро. Дистрибуторите обаче вече предлагат устройството на паралелен внос

СНИМКА BLOOMBERG

## Строителството и търговията дърпат бизнес климата надолу



► Недостатъчното търсене влошава бизнес климата при търговията на дребно

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

През септември показателят се влошава с 1.2 пункта спрямо месец по-рано

Бизнес климатът отстъпва с 1.2 пункта през септември спрямо месец по-рано заради влошените показатели в строителството, търговията на дребно и услугите. Това съобщиха от Националния статистически институт (НСИ).

## Търговия

Най-сериозно е отстъплението при търговията на дребно. Бизнес климатът се е влошил с 4.3 пункта спрямо равнището през август, отчита статистиката. Сред основните

причини са опасенията от недостатъчно търсене и влошаващото се състояние на предприятията от сектора заради икономическата криза. Очакванията на търговците за предстоящите продажби до края на годината също са по-неблагоприятни в сравнение с месец по-рано.

## Строителство

Бизнес климатът в сектора на строителството също отстъпва спрямо показателите за август. През септември той е с 1.4 пункта по-нисък. Основната причина са по-малкият брой поръчки и песимистичните очаквания на мениджърите за състоянието на сектора. Недостатъчното търсене и несигурната

икономическа среда са сред основните фактори, които притесняват заетите в сектора.

## Услуги

Стопанската конюнктура в сектора на услугите също бележи спад през август, като спрямо септември е с 0.7 пункта по-ниска, казват от НСИ. За последните три месеца статистиката отчита леко намаляване в търсенето на услуги в сектора. Прогнозите до края на годината обаче са за повишение. Очакванията са заетите в сектора да намалее.

Единствено в промишлеността бизнес климатът успява да запази нивото си от предходния месец.



# Бедствия разтърсиха печалбата на Lloyd's

Застрахователната група отчете 53% по-нисък финансов резултат за полугодieto

Най-старата застрахователна група в света Lloyd's of London отчете 53% намаление на печалбата преди данъци за първото полугодие. Резкият спад се дължи на значителните обезщетения по полици за природни бедствия и по-ниската възвръщаемост на инвестициите.

## Изпитание

За първите шест месеца на 2010 г. групата е изплатила най-голямата сума, откакто води междинна годишна статистика. Общо 5.9 млрд. GBP са изплатените обезщетения по полици, което е

увеличение от 365 млн. GBP на годишна база.

Lloyd's пое загубите от земетресението в Чили, които са на стойност 1.4 млрд. USD. А взривената платформа на BP Deepwater Horizon в Мексиканския залив се очаква да коства на групата между 300 и 600 млн. USD.

„Това подложи на изпитание не само Lloyd's, но и всички застрахователи по света“, каза председателят на групата Питър Левин.

## Резултати

За първото полугодие най-голямата застрахователна група отчете печалба преди данъци едва 628 млн. GBP спрямо 1.32 млрд. GBP за същия период на 2009 г. Приходите от инвестиции са се свили от 708 млн. GBP на

597 млн. GBP. Комбинираният коефициент на Lloyd's показва, че рентабилността значително е намаляла. Съотношението между платените обезщетения и събраните премии се е увеличило до 98.7% в сравнение с 91.6% година по-рано.

## Годината не е лоша

„Тази година имаме повече природни бедствия, отколкото през последните 20 години“, каза главният изпълнителен директор на Lloyd's Ричард Уорд. По думите му годината не е била лоша, просто групата е имала повече обезщетения за плащане. Освен земетресенията в Чили и Хаити и пожара на нефтената платформа за високите разходи вина имат и снежните бури в САЩ и силните ветрове в Европа.

Стриктната дисциплина и разумните инвестиции обаче са поставили застрахователното общество в добра позиция за второто полугодие, смята Уорд.

## Финанси

Според финансовия директор Люк Савидж тарифните ставки по застраховките продължават да намаляват, макар че някои полици са станали по-скъпи. Такива например са застраховките срещу земетресения в Южна Америка и аварии на петролни инсталации. Инвестициите на Lloyd's са в размер на 44 млрд. GBP. Това включва по 1 млрд. GBP в акции и хедж фондове, а останалата сума е разпределена поравно между парични инвестиции, държавни ценни книжа и корпоративни облигации.



► Най-старото застрахователно общество е в добра позиция за по-силни резултати през второто полугодие

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

## Michelin вдига капитала си с 1.2 млрд. EUR

Компанията планира масирана експанзия на нововъзникващите пазари

Френският производител на автомобилни гуми Michelin предложи емисия акции за 1.2 млрд. EUR. Увеличението на капитала ще се използва за разширяване на бизнеса най-вече в бързо развиващите и нововъзникващите пазари.

Определената в подписка цена от 45 EUR на

акция представлява отстъпка от 27% спрямо цената при затваряне на пазара в понеделник. Това изненада инвеститорите, в резултат на което акциите на компанията поевтиняха с над 8%. Пазарът се отнесе скептично и към амбициозните средносрочни планове на компанията. Michelin се надява да увеличи обема на продажбите си с 25% до 2015 и с 50% до 2020 г.

През последните години производителят на гуми ежегодно инвестира по око-

ло 1.2 млрд. EUR. От 2011 г. обаче сумата за капиталови разходи ще нарасне до 1.6 млрд. EUR. От общата инвестиция 1 млрд. EUR са предназначени за развиващите се пазари. Компанията смята всяка година да добави по 150 хил. т нови производствени мощности на основните си пазари Бразилия, Китай и Индия, което означава да отваря по повече от една фабрика годишно. Подобни стъпки предприемат и повечето автомобилни производители в света.

## Японската кредитна фирма Takefuji обяви фалит

Компанията е най-голямата жертва на решението за ограничаване на потребителските заеми

Японската компания за потребителско кредитиране Takefuji Corp. обяви фалит, след като не можа да изплати дълговете си в размер на 433.6 млрд. JPY (5.1 млрд. USD). С това компанията стана най-голямата жертва на предприетите в страната мерки за

ограничаване на заемите за потребителите.

Проблемите на Takefuji започнаха през 2006 г., когато съдебно решение задължи компанията да възстанови част от лихвите, плащани от клиентите ѝ, тъй като са необосновано високи. Допълнителен удар върху финансите на фирмата дойде и от решението на правителството от юни тази година да сложи таван за кредитите. Според новите правила заемите на потребителите не може

да надвишават една трета от годишните им заплати. Регулаторните власти също понижиха максималната лихва, която кредитните компании може да налагат, от 29.2 на 20%.

Това е вторият най-голям фалит на японска компания тази година след този на Japan Airlines. Акциите на Takefuji ще бъдат свалени от Токийската фондова борса на 29 октомври. Цената им спадна с 32% и достигна 116 JPY при затварянето на пазара вчера.

## BANKING MANAGEMENT FORUM

БАНКИТЕ  
В ТЪРСЕНЕ  
НА НОВИ  
СТРАТЕГИИ

5.10. ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ

Информация за събитието и програмата:

02/ 4395 855 [www.pari.bg](http://www.pari.bg) [events@pari.bg](mailto:events@pari.bg)

Banking Management Forum ще даде възможност да се намерят отговори на някои от важните въпроси пред банковия и финансовия сектор – какви са реалните проблеми на банките, как трябва да се управлява рискът, какви са очакванията на клиентите и бизнеса. Banking Management Forum си поставя за цел да помогне на банките да начертаят политиката си за бъдещето - чрез личния опит на всяка банка, прогнозите и тенденциите, както и възможността за обмяна на опит.

Генерален спонсор:  **PIRAEUS BANK**

С подкрепата на:  **Emirates**

Организатор:

**Пари**

Медийни партньори: **МЕНИДЖЪР**  **jobs.bg**  **adwise**  **eventBOX.bg**  **INVESTOR.BG**  **DarikFinance.bg**  **PROFIT.bg**

Вашата реклама на клик



# 16 ПАЗАРИ

## Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Октомври	Ноември
Суров петрол	NYMEX	USD/б	76,19	77,03
Брент	ICE	USD/б	78,28	78,46
Газов	ICE	USD/т	671,75	672,75
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3,813	4,163
Бензин 95	NYMEX	USD/т	692	-
Нафта	NYMEX	USD/т	673	-

## Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Октомври
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	255,83
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	202,73
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	256,31
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	2253,97
Kaiko		NYBOT	USD/m	2830,00
Kaфе	Arabica	NYBOT	USD/m	4012,35
Соя	No.2	ICE	USD/m	412,81
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	631,50

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

## Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	7922	7872,75
Калай	LME	USD/т	23850	23760
Олово	LME	USD/т	2251	2250,25
Цинк	LME	USD/т	2195	2174
Алуминий	LME	USD/т	2281,5	2273
Никел	LME	USD/т	23175	22720
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2215	2205

## Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1287	1287,4
Сребро	LME	USD/тр.у.	21,155	21,205
Платина	LME	USD/тр.у.	1611	1616
Паладий	LME	USD/тр.у.	547	550
Родий	LME	USD/тр.у.	2100	2100

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent  
1бу. обес = 15.4224 кг; 1lb. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 кг

## Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,37049
Бразилски реал	BRL	10	8,67177
Канадски долар	CAD	1	1,47766
Швейцарски франк	CHF	1	1,45707
Китайски ренминби юан	CNY	100	2,23582
Чешка крона	CZK	100	7,88133
Датска крона	DKK	10	2,62538
Естонска крона	EEK	10	1,25000
Британска лира	GBP	1	2,37560
Хонконгски долар	HKD	10	1,95413
Хърватска куна	HRK	10	2,68898
Унгарски форинт	HUF	1000	7,02601
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,69369
Исландска крона	ISK	100	3,26625
Японска йена	JPY	1000	6,74424
Южнокорейски вон	KRW	100	1,77916
Литовски литас	LTL	1000	1,29314
Латвийски лат	LVL	10	5,66448
Мексиканско песо	MXN	1	2,76091
Малайзийски рингит	MYR	10	2,20828
Норвежка крона	NOK	10	4,82754
Новозеландски долар	NZD	10	2,46637
Филипинско песо	PHP	100	1,09021
Полска злота	PLN	100	3,36817
Нова румънска лея	RON	10	4,96227
Руска рубла	RUB	10	4,61444
Шведска крона	SEK	100	4,99428
Сингапурски долар	SGD	10	2,07069
Словашка крона	SKK	10	1,12605
Тайландски бат	THB	100	4,80312
Нова турска лира	TRY	10	1,01417
Щатски долар	USD	1	1,51850
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2,09460

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.09.2010.

## Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,39583	0,00140
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,48553	-0,0106
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,40738	-0,01040
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,47365	-0,00167
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,17182	0,00330
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,94472	-0,01552
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62475	-0,00042
ЕСТОНСКА КРОНА	EEK	10	1,25000	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,30138	0,00149
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,87286	0,00213
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,68095	-0,00091
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,03663	-0,03204
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,62245	0,00043
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,21762	-0,00594
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,72746	0,00457
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,26591	0,00022
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75547	-0,00077
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,15838	-0,00260
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,70491	0,00994
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,45491	-0,01629
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,06660	0,00040
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,30042	-0,00569
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,91897	-0,03287
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,58201	-0,02754
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,75293	0,00848
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	100	2,12037	-0,01225
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,10014	0,00173
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,75154	0,00346
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,86299	0,02283
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,45307	0,00183
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,07006	-0,00201
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1874,54000	-14,29000

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 29.09.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 27.09.2010 г.					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	USD	157,94	157,17	156,40	156,02	154,09	154,09
Райфайзен-Евролонг-Облигации	EUR	12,06	12,01	11,95	11,92	11,77	11,77
Райфайзен-Глобални-Облигации	EUR	85,67	85,25	84,83	84,42	83,17	83,17
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	EUR	100,50	100,01	99,52	99,03	97,57	97,57
Райфайзен-Глобален-Балансиран	EUR	766,58	762,86	759,14	755,41	744,25	744,25
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	EUR	167,94	167,14	166,34	165,54	159,94	159,94
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	EUR	79,50	79,12	78,73	78,35	76,44	76,44
Райфайзен-Глобален-Акции	EUR	153,46	152,72	151,99	151,25	147,56	147,56
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	EUR	298,61	297,19	295,77	294,34	284,39	284,39
Райфайзен-Евразия-Акции	EUR	200,52	199,56	198,61	197,65	190,97	190,97
Райфайзен-НовоевзникващиПазари в Акции	EUR	233,50	232,39	231,28	230,16	222,38	222,38
Райфайзен-Русия-Акции	EUR	80,25	79,87	79,49	79,11	76,43	76,43
Райфайзен-ИзточнаЕвропа-Облигации	EUR	238,64	237,51	236,37	235,23	227,28	227,28

Нетната стойност на акциите на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси [www.rcm.at](http://www.rcm.at) и [www.ram.bg](http://www.ram.bg)

## Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст (сп)	ЦОМ	От началото на годината (не се анюализира)	Доходност и Риск	За последните 12 мес.	От началото на публ. прера (анюализирана)	Начало на публ. предлагане	Стойност		Най-висока	Най-ниска
									купува	продава		
Автора Капитал АД	балансиран	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Автора Кепитъл - Балансиран	балансиран	4.7993	4.8233	4.9913	4.7993	4.7033	-6.80%	15.17%	-9.63%	-23.90%	21.01.2008	
Автора Кепитъл - Слова Commodity Fund	фонд в акции	6.8426	6.8768	7.1163	6.8426	6.7057	-3.40%	14.03%	-13.19%	-13.19%	21.02.2008	
ДФ Автора Кепитъл Югоизточна Европа	високодоходен	10.1491	10.3013	10.5551	0.0000	0.0000	0.89%	N/A	N/A	N/A	23.09.2009	
Активна Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.1913		2.1913			-12.08%	28.10%	-19.40%	-57.06%	12.11.2007	
ДФ Активна Високодоходен	балансиран	2.6002		2.6002			-12.59%	24.72%	-50.50%	-12.11.2007		
Астра Асет Мениджмънт АД	паричен пазар	11.2998		11.2942	11.2773	11.2886	5.14%	0.12%	7.04%	6.36%	06.10.2008	
ДФ Астра Кеш	балансиран	10.8189		10.7651	10.6524	10.7113	0.52%	3.46%	-1.11%	3.85%	06.10.2008	
ДФ Астра Баланс	фонд в акции	10.0771		10.0270	9.8766	9.9267	-2.47%	8.09%	-5.23%	0.14%	06.10.2008	
ДФ Астра Плюс	балансиран	13.5845		13.4500			0.21%	5.36%	N/A	6.38%	14.12.2005	
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	7.9781		7.8991			-5.70%	9.93%	-12.71%	-4.48%	01.03.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	фонд в акции	4.7371		4.6902			-9.87%	11.96%	-19.99%	-16.28%	21.06.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	7.5789		7.3582			-7.10%	12.29%	-3.11%	-10.94%	05.02.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	11.2194		10.8926			6.15%	12.80%	8.86%	3.28%	05.02.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	паричен пазар	12.0576		12.0576			6.28%	0.13%	8.71%	8.39%	03.06.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 5 ШИЕ	балансиран	81.7232		81.4372			-1.46%	1.97%	-5.85%	-4.74%	20.11.2006	
БенчМарк Фонд 6 Паричен	фонд в акции	47.9176		47.6780			-8.04%	3.17%	-16.10%	-13.56%	20.11.2006	
Болкан Капитал Мениджмънт АД	фонд в акции	63.0740		62.7586			-8.51%	4.56%	-10.63%	-12.36%	03.10.2007	
ДФ БКМ Балансиран Капитал	фонд в облигации	81.7232		81.4372			-1.46%	1.97%	-5.85%	-4.74%	20.11.2006	
ДФ Европа	фонд в акции	47.9176		47.6780			-8.04%	3.17%	-16.10%	-13.56%	20.11.2006	
ДФ Балкани	фонд в акции	63.0740		62.7586			-8.51%	4.56%	-10.63%	-12.36%	03.10.2007	
Варчев Мениджмънт Къмплани ЕАД	фонд в акции	97.7101		96.2553			-5.53%	3.30%	-4.87%	-0.84%	04.01.2007	
ДФ Варчев Високодоходен Фонд	балансиран	77.8119		77.6385			-5.55%	2.25%	-6.26%	-7.47%	25.06.2007	
ДФ Варчев Балансиран Фонд	балансиран	1.31290		1.31028			5.03%	0.79%	6.69%	5.78%	01.12.2005	
ДСК Управление на активи АД	балансиран	1.07902		1.07256			-0.03%	4.19%	-1.85%	1.52%	01.12.2005	
ДФ ДСК Стандарт	фонд в облигации	0.75134		0.74018			-3.88%	8.56%	-8.92%	-6.25%		





► Корейският вон е валутата с най-голямо поскъпване за последния месец, следвана от индийската рупия

СНИМКИ BLOOMBERG

## Азиатските валути продължават да са най-търсени от инвеститорите

**Основните азиатски валути продължават да се търгуват близо до най-високите си стойности за последните две години по данни на Bloomberg.** За повечето анализатори причината е увеличеният приток на средства към държавите в региона, свързан с възстановяването на световната икономика. Азиатските валути бяха допълнително форсирани от прогнозата на Азиатската банка за развитие за икономическите резултати на страните в региона през 2010 г. Според финансовата институция в края на тази година средният икономически ръст на развиващите се държави в региона ще стигне 8.2%, докато през април очакванията бяха за не повече от 7.5%.

**От десетте най-търгувани азиатски валути** най-много е спечелил корейският вон (KRW), който от началото на месеца

Георги Георгиев  
ggeorgiev@pari.bg



” **На последната борсова сесия китайският юан поевтиня с 0.01% заради намеренията на Камарата на представителите в САЩ**

досега е добавил 4.3% към стойността си. След него се нарежда индийската рупия, която е поскъпнала с 4.1% за същия период. В рамките на последната сесия стойността на вона се покачи с 0.2% до 1146.25 USD/KRW. В този

случай много силна роля изиграха спекулациите, че поскъпването на юана с 1.75% през последния месец премахва опасността официалните власти в Южна Корея да се намесят на валутния пазар, за да помогнат на експортните фирми в надпреварата им с китайската конкуренция.

**Още на 15 септември корейският финансов министър Юон Жунг Хун** обяви, че корейският вон ще поскъпва успоредно с юана и йената. Според шефовете на Korea Exchange Bank правителство е донякъде склонно да позволи на валутата си да поскъпва заради притесненията, че натискът, който оказва САЩ на Китай в тази насока, ще се прелее и в Южна Корея. През миналата седмица президентът на САЩ Барак Обама разкритикува Китай заради паричната политика и поддържания изкуствено нисък курс на

юана. В отговор на това говорител на китайското външно министерство нарече критиките на САЩ „неразумни и късогледни“ и категорично отхвърли обвиненията, че дефицитът на САЩ се дължи на обменния курс. Именно този отговор принуди Камарата на представителите в САЩ да обмислят подготовянето на петиция през тази седмица, в която да се искат законови промени, с които да се увеличи митническата тежест върху китайските стоки и по този начин да се компенсира слабата китайска валута. Нуждата от поскъпване на азиатските валути виждат не само САЩ, а и много от анализаторите. Според президента на Asian Development Bank Харухико Курода валутите от развиващите се икономики, особено тези от Азия, трябва да поскъпнат спрямо долара, еврото и йената, за да бъде върнат балансът в глобалната икономика.

## Цената на застраховката на ирландските облигации се качи рекордно

**Цената на застраховката срещу фалит на Ирландия** достигна нов рекорд, след като рейтинговата агенция Standard&Poors обяви, че държавната помощ за национализираната Anglo Irish Bank Corp. ще надвиши 47 млрд. USD. Това веднага предизвика негативни настроения сред инвеститорите. По данни на CMA петгодишните суапове за защита от необслужване на задълженията (credit default swaps) на Ирландия са поскъпнали с 30.5 пункта до 521.5 пункта,

Георги Георгиев  
ggeorgiev@pari.bg

” **Цената на застраховката срещу фалит на Ирландия е скочила с 30.5 пункта до 521.5 пункта**

след като вчера стойността им бе 496 пункта, съобщава Bloomberg. Цената, на която се застраховаха вчера облигациите на Anglo Irish, също се повиши с 1.5 пункта до 937.5 пункта, което е увеличение от 191% в рамките на пет месеца. Това означава, че защитата на позиция от 10 млн. EUR под формата на ирландски държавни облигации струва на инвеститорите 521.5 хил. EUR, а тези на банката 937.5 хил. EUR. Коментарите на S&P, че разходите за подкрепа на

национализираната банка Anglo Irish може да доведат до редукция на кредитния рейтинг на Ирландия, доведоха и до увеличаване на спреда в доходността, която инвеститорите изискват от страната в сравнение с тази по германските облигации.

**Разликата между доходността по десетгодишните облигации на Ирландия и Германия** достигна 461 базисни пункта, което е рекорд след въвеждането на еврото като единна валута в еврозоната.

### Индекс на геня

0.91

► процента се понижи японският индекс Nikkei 225 и достигна 9495.76 пункта

### Цифра на геня

1.32

► процента добави намукът към стойността си и се качи до 2321.45 USD/m

### Стока на геня

0.91

► процента спечели златото на борсата в Лондон и достигна 1306.58 USD/тр.у.

” По време на борсовата сесия във вторник измерителят загуби 108 пункта от стойността си. С поскъпването на долара интересът на инвеститорите към ценните книжа намалю

” Цената на суровината отбеляза **повишение** и по време на вчерашната сесия в Ню Йорк спечели нови 31 USD. Американската валута успя да се отрази положително и върху търговията с памука

” Благородният метал **добави 13 USD** към стойността си на последната борсова сесия. Инвеститорите все повече обръщат погледи към нискорисковите активи, каквито са металите

## Големите запаси в САЩ събориха цената на петрола

**Цената на петрола регистрира** първо поевтиняване за последните четири борсови сесии, след като анализатори прогнозираха слабо търсене на гориво и увеличение при запасите от бензин в САЩ. Според техните прогнози докладът на Министерството на енергетиката на САЩ, който излиза утре, може да покаже, че запасите от бензин са се покачили с 350 хил. барела през миналата седмица. По този начин натрупаното количество ще се увеличи до 226.1 млн. барела, което е най-високата стойност за последните шест месеца. Според предварителните данни запасите от суров петрол са паднали със 700 хил. барела за същия период и са стигнали 357.6 млн. барела. Общото натрупано количество, което включва петрол, горива и дестилати, в САЩ е достигнало 1.14 млрд. барела. Това е стойност, която не е достигана от 20 години.



” **На борсата в Ню Йорк цената на суровия петрол с доставка през ноември се понижи с 0.64% и слезе до 76.03 USD/б**

което цената на златото с незабавна доставка достигна рекордните 1300 USD/тр.у. в началото на седмицата.

**Допълнителна роля за поевтиняването на петрола** вчера изиграха подновилите се притеснения на инвеститорите за стабилността на банковата система в Ирландия и Португалия. Те засилиха търсенето на по-безрискови активи, в резултат на

**На борсата в Ню Йорк цената на суровия петрол с доставка през ноември се понижи с 0.64% и слезе до 76.03 USD/б.** При фючърсите на сорта Brent за ноември беше регистрирано поскъпване от 0.11% и те се търгуваха за 78.66 USD/б.



# 18 ТЕНДЕНЦИИ

## Аутсорсинг компаниите у нас планират да наемат нови служители

Обемът на пазара в България се оценява на 150 млн. EUR

По-голямата част от аутсорсинг компаниите у нас са оптимистично настроени за развитието на сектора през следващите години, сочи проучване на консултантската компания eXentix. Обемът на пазара в България в момента се оценява на 100-150 млн. EUR.

### Свежи сили

Повечето компании са посочили, че очакват да подпишат нови договори до 2013 г. Това е и причината те да планират да наемат нови служители. Близко 45% от аутсорсинг фирмите възнамеряват да наемат до 100 нови работници, а 22% - до 500 нови служители. Над две трети от интервюирани-

те мениджъри посочват, че броят на заетите в сектора ще се повиши с до 100% до 2013 г. от сегашните 10-15 хил. служители.

### Кое се търси най-много

Очаква се през следващите години най-голямо да е търсенето на услугите, предлагани в обслужващите центрове (Call center services), включително телемаркетинг, както и услугите за поддръжка на клиенти. Това са заявили близо 19% от аутсорсинг компаниите у нас. Други 16% посочват, че ще се търсят ИТ услуги, а 14% от играчите смятат, че най-много ще се търсят услугите за разработка на софтуер.

### Интересът

Според мениджърите ИТ и

интернет ще са секторите, които ще генерират най-голямо търсене на аутсорсинг услуги, след тях се нарежда телекомуникационният бранш. От гледна точка на географската структура Германия е страната, от която ще има най-много потенциални клиенти. След нея се нареждат Великобритания и САЩ. А на следващите две места са Австрия и Холандия.

### Ритане по кокалчетата

Индия е смятана за най-големия конкурент на българската аутсорсинг индустрия, а и не само. След нея се нарежда пазарът на изнесени услуги в Египет и този във Филипините. От Централна и Източна Европа основните ни конкуренти са Полша и Румъния, а след тях са Словакия и Чехия.



ИТ и интернет ще са секторите, които ще генерират най-голямо търсене на аутсорсинг услуги

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

## Корпоративни съобщения и обяви на държавни институции



### ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ ГР. БУРГАС

#### СЪОБЩЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА ЧРЕЗ ТЪРГ С ЯВНО НАДДАВАНЕ № 0750/2009/000096/17.09.2010

Подписаният РАДКА АЛЕКСИЕВА, публичен изпълнител при ТД – НАП - Бургас, съобщавам, че по изпълнително дело № 750/2009 г. по описа на същата дирекция ще се проведе търг с явно наддаване, по реда на чл. 247 - чл. 250 от ДОПК, в сградата на ТД – НАП - Бургас, ул. "Цар Петър" № 5 Б, ет. 13 /търгова зала/, на **27.10.2010 г. от 11.00 ч. на следните джужими вещи:** БОКСЕР МАШИНА "SUNSHINE", при начална тръжна цена 1 948.80 лв., БОКСЕР МАШИНА "KANSAI", при начална тръжна цена 1 948.80 лв., ИЛИЧНА МАШИНА "JUKI", при начална тръжна цена 1 000.00 лв., ОВЕРЛОГ МАШИНА "GLOBAL", при начална тръжна цена 441.60 лв., МАШИНА ЗА ШИЕНЕ НА КОЛАНИ "RIMOLDI", при начална тръжна цена 345.60 лв., АВТОМАТ ЗА СТРАНИЧЕН ШЕВ "LIRSH", при начална тръжна цена 1 344.00 лв., ПОКРИВНА МАШИНА "KINGTEX", при начална тръжна цена 2 654.40 лв., ПОКРИВНА МАШИНА "GLOBAL", при начална тръжна цена 2 788.80 лв., ПОКРИВНА МАШИНА "KINGTEX", при начална тръжна цена 8 788.00 лв., ПОНТЕРИЗ МАШИНА "JUKI", при начална тръжна цена 4 723.20 лв., МАШИНА ЗА НАСТИЛАНЕ НА ПЛАТ "SERKON-MJI", при начална тръжна цена 6 501.60 лв., МАШИНА ЗА ПОВДИГАНЕ НА ПЛАТ "SERKON-MJI", при начална тръжна цена 3 074.40 лв., КОНТРОЛНА МАСА С ОСВЕТЕН ПЛОТ, при начална тръжна цена 504.00 лв., ПРАВА МАШИНА "GLOBAL", при начална тръжна цена 662.40 лв., ПРАВА МАШИНА "GLOBAL", при начална тръжна цена 662.40 лв., ПРАВА МАШИНА "GLOBAL", при начална тръжна цена 662.40 лв.,

Огледът на вещите ще се извършва всеки присъстен ден от 11.10.2010 г. до 20.10.2010 г., от 09.00 ч. до 15.00 ч., на адрес: гр. Бургас, ул. "Сан Стефано" № 28, ет. 3 - 4.

Депозитът за участие в търга, в размер на 20 на сто от обявената начална продажна цена, се внася по банков път до 20.10.2010 год., в ТБ "СИБАНК" АД - клон Бургас, IBAN: BG31 BUIB 78993300650003 и BIC: BUIB BG5F

Условията и правилата за провеждане на търга, както и списък на вещите с тяхното описание и продажна цена са на разположение в сградата на Териториална дирекция гр. Бургас, Офис гр. Бургас, ул. „Александровска“ № 83, ет. 2 / ул. „Цар Петър“ № 5 Б, и на страницата на НАП в ИНТЕРНЕТ на адрес: www.nar.bg. За контакти: телефон 056 / 87 09 68.



### МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

**ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „ДЪРЖАВЕН РЕЗЕРВ И ВОЕННОВРЕМЕННО ЗАПАСИ“**  
София 1000, ул. "Московска" № 3, тел.: ++ 359 2 9210201, факс: ++ 359 2 987-79-77, e-mail: rezerv@saterreserve.bg

### О Б Я В А

ДА "Държавен резерв и военновременни запаси", на основание чл.64, ал.1 от Закона за държавната собственост, чл. 69, ал.1 и чл. 102, ал.3 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост във връзка с чл. 2, т.2, чл.3, чл.18, чл. 20 и чл. 21, ал.1 от Наредба № 7 от 14 ноември 1997 г. за продажба на джужими вещи - частна държавна собственост и Заповед № РД-10-182/15.07.2010г. на Председателя на (ДА „ДРВВЗ“) обявява търг с явно наддаване за продажба на остатъчни излишни и незонни джужими вещи - частна държавна собственост - черни и цветни метали, придобити в следствие на извършени строителни дейности в бази на агенцията, стопанисвани от ДА ДРВВЗ чрез ТД "Държавен резерв" Бургас, ТД "Държавен резерв" гр. София, ТД "Държавен резерв" Пловдив, ТД "Държавен резерв" Плевен, ТД "Държавен резерв" Враца, ТД "Държавен резерв" Варна, ТД "Държавен резерв" Велико Търново и ТД "Държавен резерв" Стара Загора, както следва:

ТД"ДР"	складова база	вид метал	количество /тон/±10%
БУРГАС	СБ Българово	черни метали	17,86
СОФИЯ	ПБ Антон	черни метали	51,50
ПЛОВДИВ	ЗБ Първомай	черни метали	74,00
	ПБ Първомай	черни метали	238,71
ПЛЕВЕН	СБ Троян	черни метали	11,00
	СБ Г.Дъбник	черни метали	280,00
	СБ Пордим	черни метали	32,00
	ЗБ Морава	черни метали	106,00
ВРАЦА	СБ Лом	черни метали	3,20
ВАРНА	СБ Дончево	черни метали	95,00
	СБ Търговище	черни метали	0,31
	СБ Силуистра	черни метали	0,15
	ЗБ Шумен	черни метали	67,00
	Сектор Сундел	черни метали	25,00
В. ТЪРНОВО	СБ Ресен	черни метали	862,80
	ЗБ Козаревец	черни метали	0,92
	ЗБ Разраг	черни метали	1,90
СТ.ЗАГОРА	ПБ Сливен	черни метали	1 600,00
		<b>Общо:</b>	<b>3 467,35</b>

ТД"ДР"	складова база	вид метал /цветни метали/	количество /тон/±10%
БУРГАС	СБ Българово	алуминий	3,79
	СБ Българово	мед	0,77
ВАРНА	СБ Генерал Тошево	мед	0,13
	СБ Търговище	алуминий	0,06
		<b>Общо:</b>	<b>4,75</b>

Търгът е за цялото количество. Търгът ще се проведе на 07.10.2010 г. от 14.00 часа, в сградата на ДА "Държавен резерв и военновременни запаси" (ДА „ДРВВЗ“), гр. София, ул. „Московска“ №3, при следните условия:

Начална тръжна цена в размер на 1 133 840 (един милион сто тридесет и три хиляди осемстотин и четиридесет) лева, формирана въз основа на цените на черните и цветни метали: черни метали - 323 ( триста двадесет и три) лева за тон; цветни метали - мед - 6 714 (шест хиляди и четиринадесет) лева за тон; алуминий - 2 025 (две хиляди и двестотин и пет) лева за тон. Горепосочените цени са без включен ДДС. За участие в търга се внася депозит в размер на 113 384 (сто и тринадесет хиляди триста осемдесет и четири) лева - 10% от началната тръжна цена, по Банкова сметка - Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси": IBAN BG42 BNBG 9661 3000 1830 01, BIC: BNBG BG SD в БНБ - Централно управление. Краен срок за внасяне на депозита е 05.10.2010 г.

Съпътка за наддаване в размер на 22 677 (двадесет и две хиляди шестстотин седемдесет и седем) лева - 2 (две) на сто от началната тръжна цена. Оглед може да бъде извършван от 29.09.2010 г. до 06.10.2010 г. от 10 - 16 часа в базите на ТД "Държавен резерв" - Бургас, ТД "Държавен резерв" гр. София, ТД "Държавен резерв" Пловдив, ТД "Държавен резерв" Плевен, ТД "Държавен резерв" Враца, ТД "Държавен резерв" Варна, ТД "Държавен резерв" Велико Търново и ТД "Държавен резерв" Стара Загора. Право на оглед има само кандидат, депозирал гба дни предварително в ЦУ на ДА „ДРВВЗ“ и в съответните териториални дирекции писмено заявление за извършване на оглед в една или повече складови бази на агенцията.

Огледът ще се извършва след съгласуване с териториалната дирекция. Огледът ще се извършва след съгласуване с териториалната дирекция. Служителите по сигурността на информацията към съответните териториални дирекции да организират провеждане на огледите при спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и вътрешните правила на пропускателния режим. Огледите следва да се извършват в строго определен периметър около вещите, предмет на търга и в присъствието на съответните началник на база и служител по сигурността на информацията към териториалната дирекция. В търга могат да участват само кандидати, които нямат задължения към агенцията, не са в производство по несъстоятелност и ликвидация и имат регистрация по ДДС. Заявленията за участие в търга ще се приемат в деловодството на ЦУ на ДА „ДРВВЗ“, в гр. София, ул. "Московска" №3 до 17.00 часа на 06.10.2010 г. Към заявлението следва да бъдат приложени декларация за липса на задължения към агенцията, че не са в производство по несъстоятелност и в ликвидация, копие на документ за внесен депозит и документ удостоверяващ регистрация по ДДС. В търга могат да участват представляващите юридически лица, едноличните търговци или техни официално упълномощени представители. Търгът се провежда при условие, че са внесени депозити най-малко от гбама кандидати. Определеният за купувач да плати предложена цена в срок от три работни дни от закриването на търга, по банков път - IBAN BG42 BNBG 9661 3000 1830 01, BIC: BNBG BG SD в БНБ - Централно управление. В случай на неплащане на цената в срок депозитът не се връща и за сключил търга служебно се обявява участника, предложил при наддаването следващата по размер цена, след което той се поканва в срок до 3 работни дни да извърши плащането. Ако не внесе цената в определения срок, комисията отбелязва със забележка в тръжния протокол, че вещта не е продадена.

**СТАНИМИР ПЕЕВ**

Председател на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"

**ПРОДАВА**

**АПАРТАМЕНТ**

ЗП 80 кв.м.,  
гр. София, ж.к. Борово  
(срещу БИЛА), етаж 1,  
чрез ЧСИ  
**цена 120 000 лв.**

**0897 999 029**

**ПРОДАВА**

**ГАРАЖ**

ЗП 39 кв.м.,  
гр. София,  
ул. Петър Богдан,  
чрез ЧСИ  
**цена 26 250 лв.**

**0897 999 029**

**Уведомление за резултат от тръгово предложение**

На основание чл. 157 от ЗППЦК и чл. 37, ал. 1 от Наредба № 13/2003 г. за тръгово предлагане за закупуване и замяна на акции, "РАЗВИТИЕ ИНДУСТРИЯ ХОЛДИНГ" АД и „АЛФА АСЕТС“ ЕООД, в качеството си на тръгови предложители, отпратили тръгово предложение по чл. 149, ал. 6 и чл. 149а, ал. 1 и ал. 3, във връзка с чл.149, ал. 2, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, за закупуване на акциите на останалите акционери на "ИНТРАНСМАШ ИНЖЕНЕРИНГ" АД, уведомяват, че в резултат на тръговото предлагане 199 бр. акционери, от които, от които 198 бр. физически лица, притежаващи общо 7 902 броя акции, са подали заявления и са приели тръговото предложение.

**HELAS МОТОРС**

**Equality**

www.nelas-motors.com

**Спирачни дискове**  
Mercedes Actros - 110 лв.  
MAN TGA - 130 лв.  
Scania 124 - 110 лв.  
DAF XF - 210 лв.

**Накладки**  
Mercedes Actros - 125 лв.  
MAN TGA - 125 лв.  
Scania 124 - 125 лв.  
DAF XF - 125 лв.

Цените са без ДДС

**Офертата важи за периода 27.09-15.10.2010 г.**



# ОПАКОВКИ



Редактор:  
**Ани Коджаиванова**  
ani.kodzhaivanova@pari.bg  
tel. 4395-845



Реклама:  
**Ангелина Тодорова**  
angelina.todorova@pari.bg  
tel. 4395-847

## Опаковките стават все по-леки и позеленяват

Индустрията е все по-динамична, движена от новите технологии и промененото потребителско мислене

Има стотици критерии, по които може да се съди за степента на развитие на една икономика и едно общество. Едва ли на някого му минава през ума, но един от тях е количеството опаковки от милионите продукти, които ни заливат. Колкото повече са опаковките, толкова повече са продуктите и толкова по-развита е икономиката. От няколко години насам обаче напредъкът се измерва точно обратно - една икономика е толкова по-развита, колкото е по-малък обемът на опаковките. Много от опаковките означават много боклук и огромно разхищение на ресурси. Японците отдавна са разбрали това и от отпадъчните материали произвеждат различни стоки. Ето защо усилията на компаниите в брашна са насочени към производството на все по-леки, все по-компактни като форма и все по-екологични опаковки.

### Оптимизация

Олекотяването засяга сериозна част от материалите. Големите компании пускат на пазара бутилки от олекотено до 30% стъкло.

Производителите на алуминиеви кенове постоянно оптимизират формата и дебелината на кутийките. Днешните са с 30% по-леки от тези преди 20 години.

Опаковките от рециклирана хартия пък набират все по-голяма популярност сред потребителите, като (парадоксално, но факт) те навлизат сериозно и в луксозния сегмент. Сериозно внимание вече се обръща и на отговорната употреба на дървесни влакна за производството на хартия от сертифицирани и възобновяеми гори.

Навсякъде по света, а и у нас нараства делът на



► Като тенденция в глобален аспект се очертават по-пълно и евтино рециклируемите материали

търговските вериги, които избират с пъти по-бързо разграждащите се торбички от дегрален пред обикновените полиетиленови пликкове.

### Оползотворяване на пространството

Дизайнът също има огромно значение. Минимална промяна във формата на една бутилка може да доведе до това в една палета например да се събере 20% повече от продукта. Това означава по-малко транспортни разходи и по-малко въглероден двуокис в атмосферата.

Може би подобна оптимизация е незначителна, отнесена към една-единствена опаковка. Ефектът върху цяла индустрия обаче е огромен и той се оценява на близо 450 млрд. EUR. Ето защо компаниите не пестят сили, а и средства, за да инвестират в непрекъснато увеличаващата се екологична отговорност на потребителите.

Друга силно изявена тенденция при опаковките са малките, индивидуални разфасовки, като например push-in вариантите. Тя, както и тенденцията за потребление „в движение“, включва удобни малки опаковки за хора, чието време е много ограничено и които консумират продуктите „на крак“ или докато шофират. Това според бранша е много силен световен тренд, който обаче тепърва ще навлиза у нас.

**450**

► млрд. EUR е годишният оборот на опаковъчната индустрия в целия свят

### Опаковката продава повече от всякога

Опаковъчната индустрия се променя в унисон с еволюцията на света. Ако преди години унифицирането на опаковките беше предпочитано, сега все повече производители залагат на уникалния дизайн, който да подчертае индивидуалността на продукта. Компаниите все по-често предприемат редизайн на опаковките, за да не омръзват те на потребителите.

Според редица проучвания тенденцията за подмяна на формата на опаковката доскоро е била веднъж на 6 години. Днес това става 4 пъти по-често. Това от своя страна води и до голяма динамика на пазара на опаковъчни машини. След автомобилостроенето роботизираните системи намират най-голямо приложение в производството на опаковъчни машини - бизнес за милиарди.

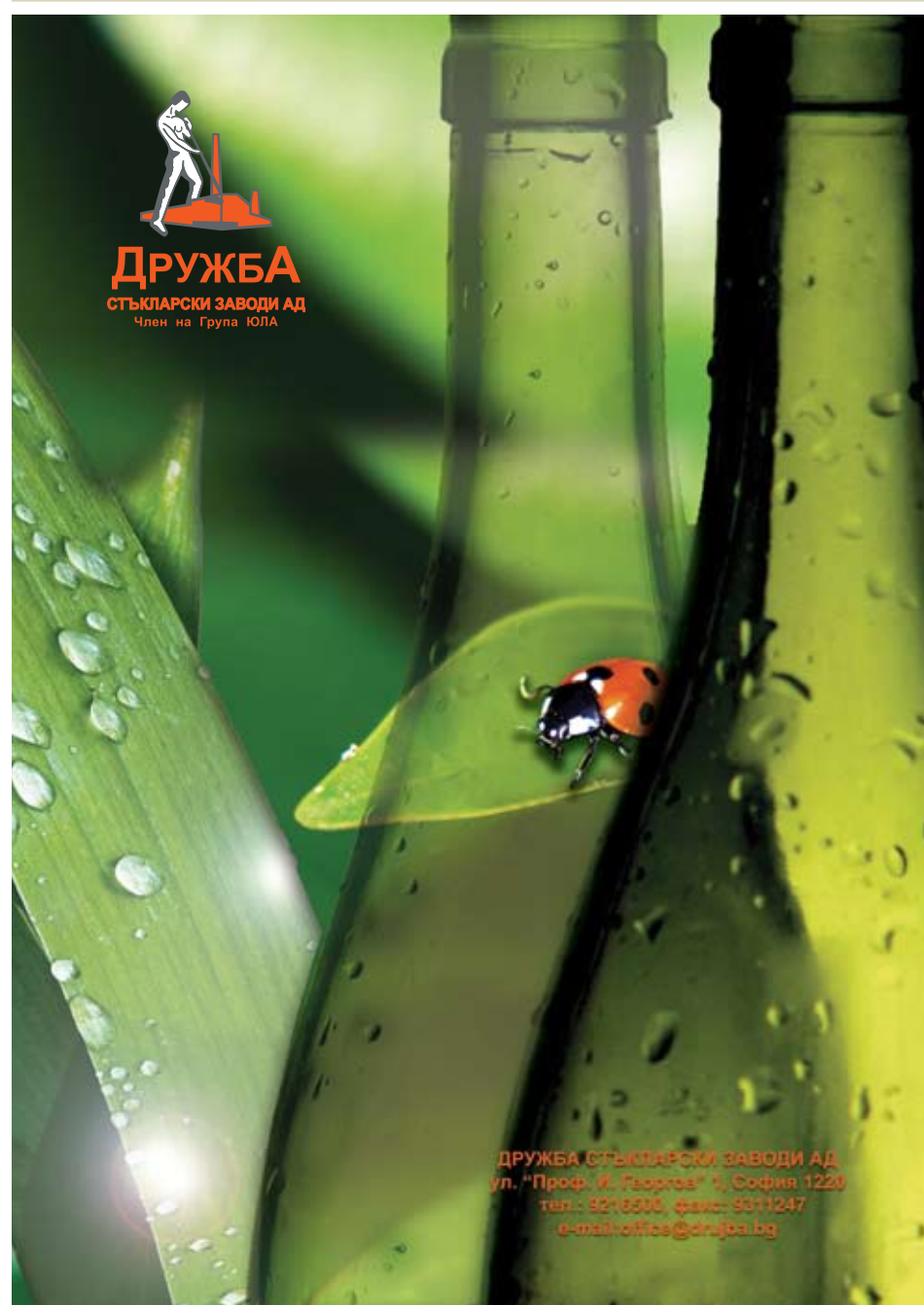
По всичко личи, че индустрията е в подем и ще се развива все по-динамично. Регионите пък като Източна Европа, в това число и България, са сред тези с най-голям потенциал, тъй като все още не са достигнали точката на насищане.

### Отличници Recycle\* е на мода

► Германският производител на енергийни напитки Bat Beverage изцяло престана да използва метални кенове за един от продуктите си и въведе картонени опаковки, които са по-лесни за рециклиране.

► SIG Combibloc, производител на картонени опаковки за млечни продукти, натурални сокове и др., произвежда близо 75% от опаковките си само от възстановяема дървесина със сертификат от FSC.

\*Recycle от англ. език - рециклирам.



ДРУЖБА СТЫКЛАРСКИ ЗАВОДИ АД  
ул. "Проф. И. Георгиев" 1, София 1220  
тел. - 3216500, факс - 9311247  
e-mail: office@drufba.bg

**130**

► млрд. EUR е оборотът в опаковъчната индустрия в ЕС, а в Източна Европа той е около 15 млрд. EUR



**Интервю** Ирене Гедеон, директор по комуникации и околна среда в „Тетра Пак“ - Югоизточна Европа

# Модерните опаковки трябва да са безопасни, удобни и екологични

Пакетиращата индустрия е по-малко засегната от кризата, а вече са налице и позитивни знаци за 2010 г.



**► Госпожо Гедеон, какви са тенденциите на опаковъчния пазар и важат ли те и за България?**

- Най-важното в момента е опазването на околната среда и производството на щадящи природата опаковки. Хората се интересуват все повече от екологията и избират продукти, които вредят по-малко: например по-леки опаковъчни материали, отговорна употреба на дървесни влакна от добре управлявани и възобновяеми гори и други. Нашите опаковки се произвеждат именно от такива сертифицирани гори. Потребителите стават все по-чувствителни и към

безопасността и качеството на опаковъчните продукти.

**► А как стоят нещата при дизайна и формата?**

- Удобството на опаковката също е от голямо значение. Най-важната тенденция при търсенето на опаковки е да са възможно най-лесни за отваряне и затваряне, след това идва и удобството при държане. Това е съобразено с таргета на възрастните хора. В света преобладава застаряващото население.

Единичните опаковки стават все по-популярни. Като цяло водеща в опаковането е тенден-

цията за потребление „в движение“ (on-the-go). Те са подходящи за množащата се група забързани хора, които консумират на крак или в колата.

Трендът към push-in опаковки е глобален, но в България засега е изразен по-слабо, отколкото в други страни.

**► Лидерите сте при опаковките за мляко и други напитки. Какво е развитието в тази конкретна насока?**

- При нас търсенето на опаковки за мляко и плодови напитки се увеличава. Причината е, че произвеждаме картонени опаковки, които предоставят големи предимства. Използваме асептичната технология, която запазва добрите хранителни съставки на продукта и поддържа неговата свежест и хранителни стойности за по-дълъг период, без да е необходима употребата на консерванти.

Безопасното производство на мляко и дистрибуцията са много важни за българския

пазар, защото консумирането на непакетирано мляко все още е широко разпространено в страната, макар че след варене то губи повечето от своите хранителни съставки.

**► Отрази ли се кризата на сектора?**

- Можем да кажем, че пакетиращата индустрия беше по-малко засегната от кризата в сравнение с други сектори поради тясната връзка между опаковките и храните и напитките. Дори по време на криза консумацията на основни продукти не е намалала драстично. В края на 2009 г. „Тетра Пак“ отбеляза по-висок от очаквания ръст и голямо търсене в някои развиващи се пазари. По този начин компанията успя да балансира спада на продажбите в региони, засегнати от кризата.

Налице са вече позитивни знаци за 2010 г., които са причина да сме оптимистично настроени към целия регион на Югоизточна Европа и към България.

## Визитка Коя е Ирене Гедеон

► Ирене Гедеон е директор „Комуникации и околна среда“ в „Тетра Пак“ - Югоизточна Европа, която е една от водещите компании за опаковане на напитки. Гедеон е специалист по опазването на околната среда, иновациите и ограничаването на въглеродния отпечатък. Тя работи в „Тетра Пак“ вече седем години. Преди това е била маркетинг мениджър на компанията за Югоизточна Европа. Има опит и като маркетинг мениджър в германската Bosch и мениджър продажби в компанията за производство на храни Minerva.

## Правим по-малко боклук заради кризата

През тази година разделно събраните отпадъци ще са с 30% по-малко

Докато в Европа и другите по-развити икономики в света разделното събиране на отпадъци се е превърнало в начин на живот, у нас все още то прохода и единица са българите, които съвсем осъзнато разделят боклука си и го хвърлят на определените за това места. За съжаление картината у нас много обаче нараства броят на българите, които ползват

екоторбички, а все повече компании предлагат бързоресциклиращи се полиетиленови пликкове за пазар.

**И тук кризата се чувства**

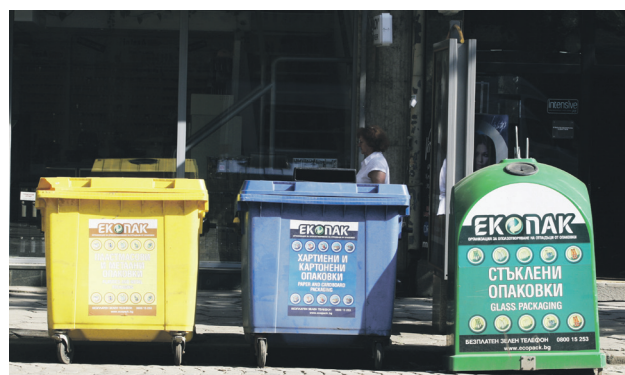
До края на тази година разделно събираните отпадъци няма да надхвърлят 100 хил. т. Това прогнозира Тодор Бургуджиев, изпълнителен директор на „Екопак България“ АД. По думите му това ще е с 29% по-малко в сравнение с 2009 г. Миналата година у нас са били генерирани 136 хил. тона отпадъци.

„Причините за спадове-

те са логични на фона на кризата, която потопи целия свят. А те са очевидни - средата е несигурна, хората не знаят дали няма да загубят работата си или да им бъде намалена заплатата и затова потребяват по-малко. Фирмите пък намаляват теглото на опаковките“, обяснява Бургуджиев. Според него пунктовете за предаване на хартиени отпадъци също събират все по-малко хартия. Криза е. Има интернет и българите предпочитат да четат онлайн, вместо да дават пари за книги, вестници и списания. Въпреки че шефът на „Екопак България“ АД смята, че това е сигнал, че се засилва сивата икономика в сектора.

**Общинска (без)отговорност**

Разделното събиране на отпадъци е отговорност както на всеки отделен българин, така и на компанията. Не на последно място обаче ключова роля има и общината. „Трябва да се повиши и контролът от страна на общините“, коментира още Бургуджиев. По думите му досега няма наложена нито една глоба за неправилно изхвърлен боклук.



► Едва 20% от рециклираните отпадъци идват от цветните контейнери в градовете

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Смисълът на разделното събиране на отпадъци е да се намали количеството на изхвърляния боклук, от една страна, а от друга, той да се преработва по-бързо. Но е много важно да има надзор.

**Няма безплатен обяд**

От 2011 г. общините ще трябва да плащат такса депониране на битовите отпадъци. От догодина тази такса ще е 3 лв. за всеки тон боклук, който изпращат в регионалните депа за отпадъци. Тази сума ще нараства стъпаловидно, за да стигне до 35 лв. за тон през 2014 г.

**Информираност**

Само човек, който е добре информиран, може да

вземе правилното решение как и къде да изхвърля боклука си. Въпреки че у нас разделното събиране на отпадъци все още е в зародиш, това е тенденция, която няма да ни заобиколи. Причината е, че през следващите десет години страната ни ще бъде задължена от ЕС да намали количеството боклук, което зарива в депата си. А без системата за разделно събиране на боклука това няма как да стане. До 2020 г. общините трябва да съкратят двойно количеството смет за депониране. Ако не го направим, знаем както следва - наказателна процедура от Брюксел.

Никоleta Цветкова

## Опаковки Половината отпадъци се рециклират

► Рециклирането на отпадъци от опаковки в страната вече доближава 50%. Това сочат годишните доклади на четирите по-големи колективни организации на фирмите за работа с опаковките. За сравнение през 2004 г., която беше първата, в която те имаха задължителни цели за постигане на определен дял, се рециклираха малко над 20% от опаковките.

► През 2009 г. фирмите, членуващи в „Екопак“, „Екобулпак“, „Релпак“ и „Булекопак“, които плащат за събирането на опаковките от техните продукти, са пуснали около 254 хил. т опаковки. От тях са били рециклирани близо 125 хил. т. По-голямата част от рециклираните отпадъци засега идват от промишлеността и големите търговски вериги, с които организациите имат договори. Малка част - не повече от 20%, е от цветните контейнери за домашна кинствата в градовете.

EUROPAC BULGARIA

ИЗРАБОТВА ЕКОЛОГИЧНИ ОПАКОВКИ ОТ ХАРТИЯ ЗА ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

ВАРНА 9000

ул. Никола Вапцаров 3, вх. Г, ет. 5, офис 10  
GSM 0886 006 553, факс: 052 71 20 70  
e-mail: filipova@montisgroup.com

www.europacbulgaria.com



# Развитието на туризма отваря нови шансове за стъклото

Стъклените бутилки си връщат загубените позиции при минералната вода и плодовите напитки

В последните години един стар и поизлязъл от мода материал - стъклото, започна да възвръща позициите си в сектори, от които бе изтласкан в България, като минералната вода, плодовите сокове, но също така намери и нови ниши в лицето на SPA индустрията. За това помогнаха не само екотрендовете, но и добрите хотели и ресторанти, които се появиха

в България през последните години.

Представители на стъкларския бранш определят производството на стъклен амбалаж в България като модерно и конкурентоспособно. Неслучайно преобладаващата част от продукцията се изнася основно за страните от ЕС, а в Европа пазарът на стъклен амбалаж е висококонкурентен, казват те.

## Нови стари ниши

По света се смята за проява на много лош вкус да предложиш на клиента в скъп ресторант или в минибара на петзвезден хотел минерална вода в

евтина и неекологична опаковка като пластмасовата. Първи у нас в крачка влязоха именно скъпите обекти. Последваха ги и по-непретенциозните и сега стъклената разфасовка от 330 мл с алуминиева капачка е нещо обичайно, а отскоро се появиха и половинлитрови бутилки. Няма да е изненада, ако в близко бъдеще тенденцията засегне и по-големи разфасовки по подобие на марки като „Перие“, „Санпелегрино“, „Евиан“ и др.

Друга сфера, в която стъклото възвръща позициите, е тази на соковете. Българските производители започват да се стремят да предоставят на пазара плодови сокове, както и все повече плодови и зеленчукови консерви в стъклени опаковки, забелязват представители на стъкларския бранш.

## Подпомогнати и от SPA индустрията

Стремежът към здравословен начин на живот налага и качествените зехтини и други видове здравословни масла също да се съхраняват в стъклени бутилки. Развитието на SPA туризма и разпространението на SPA козметиката, която в голяма степен представлява етерични масла, отвориша нова ниша за стъклото, от която се възползват и български компании, защото България също е производител на такива продукти.

Стъклените разфасовки опитват да намерят своето място и в хотелската стая като алтернатива на пластмасовите, които имат евтин имидж. За съжаление обаче не успяват съвсем, тъй като стъклото крие опасности от наранявания, особено в банята или около басейните. В някои страни в ЕС и някои щати в САЩ употребата на стъкло за хотелска козметика дори е забранено.

Ани Коджаиванова



► В цял свят се стимулира употребата на стъкло, защото то се рециклира на 100% и запазва хранителните вещества в най-голяма степен

## При бирата PET бутилките изместиха стъклените

► Отчетът на Съюза на пивоварите за първото шестмесечие на годината показва, че PET бутилките продължават да са пазарни лидери с малко над 50% пазарен дял, докато на стъклените разфасовки се падат около 41%. Резултатите за цялата 2009 г. бяха

48% срещу 42.5% в полза на PET бутилките.

► PET бутилките се наложиха сред крайните потребители много бързо след появата си. Причините са както в удобството на по-големите разфасовки, така и на сравнително по-изгодните цени, което на нископлатежен пазар като българския има голямо значение. Те са критикувани като не толкова екологични, но всъщност в ЕС степента на рециклируемост на PET материала е сравнително висока, както

и повторната му употреба.

► Все пак стъклените бутилки остават незаменими в сектора на хотелите, ресторантите и кетъринга, или накратко ХоРеКа сектора, докато PET бутилките имат приложение само при домашна употреба.

► Подобна е картината и на пазара на вино, където картонените опаковки от 4 или 5 литра запълниха празната ниша на големите разфасовки, но конкуренцията им със стъклените е само на ниво потребление у дома.



► Изследванията сочат, че Stelvint капачките осигуряват възможно най-доброто съхранение на виното

СНИМКА БОБИТОШЕВ

## Войната на винените тапи

Традиционният корк все повече отстъпва пред винтовите капачки, които са най-сигурни в производството

През последните няколко години във винарския бизнес все повече се налага използването на винтови капачки по т.нар. технология Stelvint за сметка на традиционния корк. Причините са основно две. Едната е химическото съединение трихлороанисол, което се образува в процеса на производство на корковите тапи и причинява корков привкус на виното. Другата е, че коркът често пропуска кислород, особено при по-дълго отлежаване. Така една уж невинна коркова тапа може да съсипе цели серии скъпи вина.

## По-сигурна алтернатива

Винарите в световен мащаб инвестират милиони в производство на грозде. Ето защо много от тях предпочитат да използват синтетичен корк или винт и така да спестят разочарованието на хиляди консуматори.

Не е за пренебрегване и фактът, че винтовите капачки са лесни за отваряне и затваряне, а освен това са и по-евтини.

Битката за пазара на тапи засега е в полза на винта - 0% дефектни бутилки с аромат на мухъл. Той печели и пред синтетичния корк. Изследванията показват, че проникването на кислород във виното е от 2 до 4 пъти по-ниско при винта в сравнение със синтетичния.

## Новият свят задава тона

Подобрените винтови капачки набират все повече скорост особено сред винарите от Новия свят. Те не страдат от предразсъдъците на по-старите винопроизводители от Европа, които смятат, че коркът придава тежест и имидж на виното, и се страхуват, че синтетичните материали може да отлъснат потребителите.

Близо 30 от най-добрите винарни в Нова Зеландия вече използват само винтови капачки за най-добрите си вина. Но броят им расте и в Европа, като особено активни са винопроизводителите в Австрия и Великобритания.

тания.

## Има ли почва у нас

Колко е напреднала България в прилагането на новите технологии за запазване на виното? У нас често се срещат вина, бутилирани със синтетичен корк, който гарантира добро качество. Винтовите капачки обаче все още са рядкост. Едва миналата година „Домейн Бойар“ стана първата българска винарска компания, внедрила Stelvin технологията и винтовите капачки на българския

винен пазар. Първата серия с такова затваряне бе BOYAR, а след нея XR и „Оравинифера“. Капачките на „Домейн Бойар“ са внос от Германия, от производителя Mala и се приемат много добре от консуматорите, казаха от компанията. Отскоро и „Домейн Менада“ пусна серия с винт, а „Дамяница“ го използва за серията си No Man's Land.

Конкуренцията на пазара се засилва, което ще подобри и качеството на затваряне на виното. От тази „война“ в крайна сметка ще спечелят и консуматорите на вино.

Ани Коджаиванова

## Wine and Spirits Packaging Solutions

В стремежа си да бъдем винаги полезни на нашите любими клиенти създадохме три компании с близки продукти, които може да откриете на едно място.

„Херти-М“ ООД, „Рапак“ АД и „Артемис“ ООД са ориентирани в производството и маркетинга на опаковъчни материали за винарската и хранително-вкусовата промишленост.



www.herti-m.com



www.rapak.bg



www.artemis.bg



### Производствен асортимент:

- Термосвиваеми капсули от PVC за бутилки за вино, високоалкохолни напитки, плодови сокове, оцет, растителни масла, вода и др.
- Полиаминатни капсули за бутилки за вино
- Полиаминатни капсули за шампанско и пенливи вина
- Кошнички за шампанско и пенливи вина

Тел: 054/850 573  
Факс: 054/831 004  
e-mail: info@herti-m.com



### Производствен асортимент:

- Метализирани или прозрачни пликкове Bag-in-box за: вино, течни яйца, млечни продукти, плодови сокове, постмикс сиропи



- Пълначни полуавтоматични машини за вино и сокове

Тел: 054/851 047  
Тел: 054/860 424  
e-mail: info@rapak.bg



### Производствен асортимент:

- Алуминиеви капачки за алкохолни и безалкохолни напитки, зехтин, оцет и др. с уплътнител или дозатор
- Дълбоко изтеглени алуминиеви капачки за високоалкохолни напитки
- Специални алуминиеви капачки с дозатор, позволяващи повторно пълнене на бутилката
- Алуминиеви капачки за вино с уплътнител gapac или tinfoil

Тел: 054/850 712  
Тел: 054/831 048  
e-mail: info@artemis.bg

Адрес: ул. Индустриална 45, гр. Шумен 9704

**We are always in movement to be in step with the times!**



# БАНКИ И ЗАСТРАХОВАНЕ



Редактор:  
**Рагослава Димитрова**  
rdimitrova@pari.bg  
tel. 4395-823



Реклама:  
**Деница Зарева**  
dzareva@pari.bg  
tel. 4395-856

## Предложение

### Банка Пиреос България с нов ипотечен кредит

Банка Пиреос България стартира нов жилищен кредит „Собствен дом“. От банката коментираха, че това е кредит с една от най-ниските лихви на пазара сега. Лихвеният процент по този заем

е фиксиран за първите две години, като за левови кредити лихвата е 8.5%, а за еврови е 6.4%. След изтичане на двугодишния преференциален период лихвата по кредити „Собствен дом“ ще се определя въз основа на базисния лихвен процент на банката плюс

надбавка 2.65% за кредити в евро и 3% за левови кредити, обясниха от банката. Финансирането, което поема банката, е до 80% от стойността на имота. Максималният срок за погасяване на този кредит е 35 години за кредити в левове и 30 години за кредити в евро.

# Търси се идеалният клиент

Компаниите за бързи кредити са затегнали изискванията си, за да стигнат до най-добрия заемател



” Ние не променихме изискванията си към клиентите заради усложнената пазарна обстановка. Изискванията ни и днес са такива, каквито бяха преди началото на кризата. Вярвам, че стабилността е ключът към успеха за всички участници на пазара на бързи кредити

**Пиер-Ив Геган,**  
изпълнителен директор на „УниКредит Кънсълмър Файненсинг“



” Отпускаме кредити според изискванията на Закона за потребителския кредит. Освен неговите разпоредби за нас е много важно клиентът да може да обслужва заема си, без това да се отрази на неговия стандарт на живот. Това е част от политиката ни на отговорно кредитиране, за която вече споменах

**Луик Льо Пишу,**  
изпълнителен директор на БНП



” Ние станахме по-консервативни от гледна точка на това, че искаме доходите на физическите лица да са стабилни. Съобразяваме се със съответните отрасли, които в различните периоди страдаха по различен начин

**Валентин Гълъбов,**  
изпълнителен директор на „Ти Би Ай Кредит“

Компаниите за бързи кредити търсят възможно най-добрия клиент. За тях това е човек, който редовно обслужва заемите си, има стабилни доходи, сигурна работа и истинска необходимост от покупка на определена стока. А пък кредитното му досие е „чисто“. Ето такива клиенти търсят небанковите кредитни компании. Те променят оценката на риска така, че да се вмести в шаблона на идеалния клиент.

## А има ли го

Мениджърите на най-големите компании за бързи кредити у нас се обединиха около мнението, че въпреки старанието им клиентите да са възможно най-добрите, идеален клиент няма. Идеален клиент не може да има, обясни изпълнителният директор

на „Ти Би Ай Кредит“ Валентин Гълъбов. Той допълни, че компанияте оценяват всеки клиент, чиито декларираните доходи позволяват редовно плащане на месечните вноски, и такъв, който получава редовно заплатата си. „Не вярвам в понятието „идеален клиент“. Има клиенти с различни профили и нашата роля е да адаптираме своите продукти към техните нужди“, коментира Пиер-Ив Геган, изпълнителен директор на „УниКредит Кънсълмър Файненсинг“. Той допълни, че важно е и доброто кредитно досие на кредитоискателите. Валентин Гълъбов пък обяснява, че сега компанияте за бързи кредити оценяват кредитоискателите и според сектора, в който работят, и доколко засегнат от

кризата е той. Това обаче не означава, че отказваме кредити на работещите в определени икономически сектори, които пострадаха повече от кризата, уточни още директорът на „Ти Би Ай Кредит“. Той допълни, че не трябва да се забравя, че във всеки сектор има добре развиващи се фирми. Гълъбов не издаде заемателите от кой икономически сектор получават най-трудно кредит сега. Предоставянето на един заем е комплекс от надеждност на кредитоискателя, персонална заетост, потенциал на доходите. Не става дума само за неговите текущите доходи, а на цялото му семейство“, обясни Гълъбов. По думите му небанковите кредитни компании следят 20 параметъра, на базата на които вземат решение

дали да отпуснат даден кредит.

## Подгуктама на кризата

Кризата оказва и положително влияние на небанковите финансови институции. Въпреки че кредитните им портфейли сериозно се свиха, а лошите кредити се увеличиха, те виждат и позитиви в кризисния период. Кредитополучателите сега са далеч по-разумни и знаят какво искат, обясни Гълъбов. Това се отнася особено за целевите кредити. Заемателите освен това вече не взимат емоционални, а рационални решения. „Клиентите знаят какво могат да си позволят, защото са уверени, че доходите им ще бъдат стабилни и ще могат да плащат месечните си вноски“, каза още той.

Това е едно много различно поведение на фона на решенията, които кредитополучателите вземаха преди началото на кризата. Тогава всеки си мислеше, че ще получава по-високи доходи, ще може непрекъснато да купува неща, които повишават жизнения му стандарт и които невинаги са му най-необходимите. Именно с рационалността при покупката на вещи си обясняват мениджърите на небанковите дружества подобрението на кредитните им портфейли. Дали това е така, ще стане ясно другия месец, когато БНБ публикува официалната статистика за дружествата, специализирани в кредитиране.

## Раздвижване

В началото на лятото повечето мениджъри на

компаниите за бързи кредити смятаха, че кредитирането ще се раздвижи. „През последните месеци наблюдаваме нарастване на обемите на отпуснатите кредити“, обясни Луик Льо Пишу, изпълнителен директор на БНП Париба Лични Финанси. Валентин Гълъбов допълни, че има лек тренд на увеличаване на броя на предоставените кредити. Вече се подготвяме за периода в края на годината, който мисля, че ще потвърди очакванията ни за съживяване на потребителския апетит, коментира Пиер-Ив Геган. А основната причина за макар и лекото раздвижване на кредитирането е лятото - периодът, в който хората традиционно са по-активни и за покупки, и за ремонти и подобрения в домовете си.

Рагослава Димитрова



## Споразумение

## Райфайзен с кредитна линия за ипотечни заеми

Райфайзенбанк подписа кредитна линия с Европейския фонд за Югоизточна Европа (ЕФЮЕ). Тя е в размер на 20 млн. EUR. Със заеми от тази кредитна линия ще се финансира ремонт, подобрене и покупка на

жилище, уточниха от банката. От Райфайзенбанк уточниха още, че целта е да се осигури по-голям достъп на физическите лица до външно финансиране. Жилищното финансиране по кредитната линия на ЕФЮЕ се отпуска в евро. Максималният срок за изплащане при покупка на жилище е 30

години, а когато целта е ремонт - 20 години. Максималният размер на кредита е 100 хил. EUR. При покупка на жилище Райфайзенбанк ще финансира до 85% от стойността на имота, а при извършване на ремонт и подобрения - до 65% от ипотекирания имот. Лихвата по кредита ще бъде базирана на EURIBOR.

## Предложение

## ДЗИ пуска полици за малки и средни предприятия

ДЗИ пуска специални полици за малки и средни предприятия (МСП), събщица от дружеството. Застрахователят предлага готови пакети от покрития, създадени за нуждите на МСП в различните сектори на ико-

номиката. Полиците са за защита на бизнес активите на дадената фирма и за сигурността на екипа, който работи в нея. В пакетното предложение са включени имуществени застраховки на офиси, търговски обекти, производствени сгради или складове, прилежащо офис оборудване, стопански инвентар и стоково-мате-

риални запаси. За собствениците или наемателите на търговски обекти, разположени в молове или на търговска улица, е разработена "Комбинирана полица" за търговски обекти. Тя дава възможност за едновременно сключване на няколко застраховки от различен вид - имущество, строително-монтажни рискове и отговорности.

# Застрахователите са инвестирани с 500 млн. лв. повече в ЕС

Най-голяма част от активите на компаниите са вложени в България

Застрахователните и здравноосигурителните дружества са инвестирани с 479 млн. лв. повече в страните от Европейския съюз към 30 юни 2010 г. спрямо същия период на миналата година. Това показват данните на БНБ за активите на застрахователните, пре-застрахователните и здравноосигурителните друже-

ства в края на юни 2010 г. В края на полугодията на тази година вложенията в ЕС достигат 1.78 млрд. лв., като се повишават с 36.8% на годишна база. "Нормално е да има повишение на тези инвестиции, защото на повечето дружества у нас компаниите майки са европейски", каза за в. "Пари" Румен Георгиев, изпълнителен директор на "Армеец". По думите му е възможно да има препоръки от мажоритарите. "Аз, а и много колеги смятаме, че

финансовите инструменти в страните от ЕС са далеч по-сигурни, отколкото акции или облигации на развиващите се страни", е мнението на Георги Георгиев, изпълнителен директор на "Уника Живот".

## Разпределение

Най-голяма част от активите към 30 юни са вложени в България - близо 2.5 млрд. лв. Повишението спрямо съпоставимия период на миналата година е 130 млн. лв., или 5.5%. "Особено

при тежките икономически условия е абсолютно задължително най-много пари да се държат в България", твърди Румен Георгиев.

В процентно изражение най-силно е повишението на инвестициите в САЩ, които за първите шест месеца на тази година са се увеличили с 68.7%. В края на юни 2010 г. тези средства достигат 103.6 млн. лв., а година по-рано бяха 61.4 млн. лв.

## Инструменти

Традиционно консервативната инвестиционна политика на застрахователните и здравноосигурителните дружества се потвърждава и от последните данни за инструментите, в които се държат парите на сектора.

В края на юни 2010 г. компаниите са вложили 33.9%, или 1.52 млрд. лв. от активите си в облигации и държавни ценни книжа. Година по-рано делът на нискорисковите книжа беше 29.5%. За сметка на

дълговите книжа намалява делът на депозитите. В банкови влогове дружествата са инвестирани 24.5%, или 1.1 млрд. лв. от средствата си, а в края на юни миналата година 25.6% от активите им бяха сложени на депозит. Делът на акциите се увеличава, като в рисковия инструмент застрахователните и здравноосигурителните компании са инвестирани 9% от парите си, докато в края на юни миналата година делът на акциите беше 7.6%.

## Мнения

## Възможно е да има препоръки от мажоритарните собственици

Нормално е да има повишение на инвестициите в Европейския съюз, все пак на повечето дружества у нас компаниите майки са европейски. Предполагам, че е възможно да има препоръки от мажоритарните собственици къде да се вложат средства. Но какво значи ЕС, ние сме равноправен член и това също води до повишаване на тези инвестиции.

Особено при тежките икономически условия е абсолютно задължително най-много пари да се държат в България. Пазарните

Особено при тежките икономически условия е абсолютно задължително най-много пари да се държат в България

принципи обаче не може да доведат, а и не трябва да правят това задължително. Инвестициите в България са добро пожелание.

Разбира се, че сме готови и ние, и колегите да участваме в търгове-

Румен Георгиев, изпълнителен директор на "Армеец"



те за държавни ценни книжа. Не сме първични дилъри, но купуваме в съответствие с нормативните ограничения, макар и за ДЦК да няма такива. Всичко зависи от практиките и принципите в отделните застрахователни дружества.

## Сигурността е водеща при избора на страни за инвестиции

Георги Георгиев, изпълнителен директор на "Уника Живот"



Всичко е въпрос на сигурност. Аз, а и много колеги смятаме, че финансовите

При нас преобладават депозитите заради страх от резки промени в цената на другите инструменти

инструменти в страните от Европейския съюз са далеч по-сигурни, отколкото акции или

облигации на развиващите се страни. Не знам на какво се дължи големият процентен ръст на инвестициите в САЩ.

Сигурността е водеща и при инструментите, които избираме за инвестициите си, затова най-много се влага в депозити и ДЦК. При нас преобладават депозитите заради страх от резки промени в цената на другите инструменти.

## НЯМА ТАКАВА ЦЕНА!



Спокойствието на Вашия дом струва само **3 лева** на месец.

Застраховка „Домашно имущество – Грижа“ при пожар, наводнение, експлозия, мълния, кражба чрез взлом и др.

**INTERAMERICAN**  
ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО  
ЧАСТ ОТ EUREKO GROUP

**ИМАМЕ ГРИЖАТА**

**0800 14 900**  
Безплатно от цялата страна

[www.interamerican.bg](http://www.interamerican.bg)



# И след “Тримата глупаци”...

## Вече може да се гледа първият български анимационен сериал онлайн

Българ живее на улица “Гларус” в стария Несебър. Съседът му Аспарух постоянно лъже, че няма телевизор, което накрая го вкарва в затова. Унуфри участва в “Седни беден”, но изгаря още на първия въпрос, след като използва и трите си жокера.

Тримата са герои в първия онлайн български анимационен сериал, който се появи миналата седмица на своя сайт [baltar.bg](http://baltar.bg).

Рисуваната сага “Българ” е пример за превръщането на дефекта в ефект. Първоначалната идея на автора Неделчо Богданов е да направи телевизионен анимационен филм, но нито един канал не проявява достатъчно интерес. Сега “Българ” има своя онлайн платформа и трупа добри резултати - на третия ден след пускането на първата серия вече 9000 души са я гледали, а посещенията на сайта надхвърляли 30 хил.

Епизодите ще бъдат качвани на всеки три седмици. Вторият ще бъде онлайн към средата на октомври.

### Сериал от комикс

Идеята на “Българ” се ражда като комикс, на хартия, през 2001 г., когато Богданов е приет в НАТФИЗ да учи анимация. След време комиксът се загубва, но историите с Българ и неговите приятели продължават да се развиват в главата на автора. През 2008 г. историята зад сериала вече се избистря в главата на Богданов и започва същинската работа.

### Правен с приятели

Първият сезон включва 7 серии, всяка по 11 минути. Те са правени от Богданов и негови приятели. Затова и разходите по него са сведени до минимум.

Екипът, който визуализира историите, се състои от петима аниматори и един човек, който отговаря за пост-продукцията. Гласовете зад кадър също са приятелски, а водещият на “Стани богат” Ники Кънчев озвучава самия себе си в една от историите.

По думите на автора първият сезон е направен за рекордно време - 7 месеца. На серия се пада по месец работа, докато други филми с продължителност 11 минути може да се правят по 2 години, казва Богданов, който е режисьор и сценарист на сериала.

За следващия сезон компанията приятели си е поставила задачата да привлече рекламодатели и спонсори, за да доразвие проекта. Планираното засега продължение ще се състои от 6 серии по 24 минути.

### Сюжетът

Сериалът е комедия и осмива различни житейски ситуации. Богданов бърза да уточни, че въпреки името си филмът не цели да разглежда отрицателните черти на хората, какъвто е случаят с Алековия “Бай Ганьо”. Във филма има препратки и шеги за българите, но са направени така, че да бъдат разбрани от публиката независимо от националността ѝ.

В опит да обясни духа на сериала чрез познати вече заглавия Богданов го оприличава със “Семейство Симпсън”.

Героите са много - само в първия сезон се появяват над 70. Българ, Аспарух и Унуфри са основните персонажи от първия епизод, но идеята на авторите е зад всяка серия да стои самостоятелна история, като всеки път фокусът се измества върху различен герой.

Първият сезон се развива в Стария Несебър. Това е родният град на Богданов. Действията обаче няма да се развиват само там. Авторът праща героите където поиска, стига така сюжетът на епизодите да бъде достатъчно интригуващ.

### Начало на анимационна индустрия?

Сериалът е заявка да се постави началото на анимационната индустрия в България, твърди Богданов. Той е натрупал доста опит в българската анимация, но мнението му за нея не е от най-добрите. Единствените анимационни филми, които се правят в момента, са спонсорирани от Националния филмов център, но почти никой не знае за тях, нито пък ги е гледал, казва авторът на новия сериал. Той смята, че школата у нас не е добра и е най-продуктивно, когато аниматорите се учат сами, а не следват нечий пример. Само така може да се получат наистина хубави и гледани филми.

Елина Пулчева

